The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, APRIL 23, 1960.

LATVIJA
AMERIKA

33./962. n-rs SESTDIEN, 1960. G. 23. APRĪLĪ 10. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

nās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdie- „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailite. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

INDIEŠU NOSKAŅOJUMS PRET SARKANO ĶĪNU IR ĻOTI ASS

Komūnistu Ķīnas varas vīru Čuenlaju klusums sagaida ne tikai Jaundelhi lidlaukā, bet arī Indijas galvaspilsētas ielās

Nav daudz tādu, kas ticētu, pat cerētu, ka ministru prezidents Čuenlajs un Nēru savās sarunās Jaundelhi spēs panākt atrisinājumu komūnistu Ķīnas un Indijas robežstrīdū.

Lai gan Čuenlajs runā par mieru un sadarbību, viņam ne prātā nenāk atvilkt savus spēkus no tās Indijas daļas, ko ķinieši tagad jau okupē. Čuenlaja „miers un sadarbība" nozīmē kaut ko mazliet citu, nekā šos vārdus normāli saprot. Un, proti, viņš gribētu, lai Indija akceptē pašreizējo stāvokli kā notikušu faktu — un, lai tikai pēc tam runā ar viņu tālāk par jaunām Ķīnas un Indijas robežām — dziļāk Indijā, bez šaubām. Bet Nēru šādu spēli nevar atļauties. Tautas noskaņojums pret komūnistu Ķīnu ir ļoti ass; tas viņam vairs neļauj iet nekādus kompromisa ceļus, neatļauj nekādu diplomātisku vai politisku tirgošanos. Pašreizējos apstākļos par robežstrīdu var vienīgi „pārrunāt".

Mahatmas Gandija pasīvā pretestībā izskolotie indieši virtuozi notēloja savu māku, Čuenlajam iebraucot Jaundelhi. Lidlaukā bija ieradies pavisam neliels sagaidītāju pulciņš, kas klusēja. Nēru negribēja lāgā pat Čuenlajam roku dot. Motorkādei braucot pa Jaundelhi ielām, to nevienu neievēroja. Un iedzīvotāji pilnīgi ignorēja Čuenlaja žestu, kad viņš nolika vainagu pie Gandija pieminekļa.

Arī sarunas ar ministru prezidentu Nēru sākās apmēram tādā pašā atmosfērā. Nēru pieklājīgi apjautājās, kādēļ Čuenlajs braucis uz Indiju. Un pēdējais atbildēja, ka tiklīdz Nēru izteicis vēlēšanos runāt, viņš ņēmis iniciatīvu savās rokās . . .

Pirmās sarunu dienas rīta posmu Nēru pavadīja kopā ar Čuenlaju un abu pušu lietpratējiem. Otrās brokastis katrs ēda atsevišķi un pēcpusdienā Čuenlajs vairākas stundas runāja vienatnē ar Indijas aizsardzības ministru Menonu. Indijas politiskās aprindās šīs pāris stundas radīja nopietnas aizdomas, uztraukumu un bažas, ka aizsardzības ministrs piekāpdamies varētu iztirgot savas valsts intereses.

Vakarā Čuenlajs teica īsu runu, kuras saturs klausītājiem nāca kā pilnīgs pārsteigums. Robežjautājums tika pieminēts vienīgi garāmejot, Čuenlajam gandrīz vai brīnoties, kā starpgadījumi varējuši Indiešus tā sanikt. Runas galvenā daļa bija veltīta kolonialismam. To varētu izskaidrot pat kā mēģinājumu radīt antikoloniālisma sentimentu Āzijā un Afrikā. Kā Indijai tā Ķīnai pašreiz vissvarīgākā esot saimnieciskā attīstība. Pie līdzšinējās nabadzības un atpalikšanas vainīgs esot koloniālisms. „Mūms, Āzijas un Afrikas valstīm," sacīja Čuenlajs, „vajadzētu būt tai pašpaļāvībai, ka mēs varam paveikt to pašu, ko Rietumi un paveikt to vēl labāk."

BALTIJAS SŪTŅI PIE HERTERA

No Vašingtonas ziņo, ka 19. aprīlī Vašingtonā, Ārlietu ministrijā ASV ārlietu ministrs Herters pieņēma audiencē visu triju Baltijas valstu sūtņus. Latviešus pārstāvēja sūtnis prof. A. Spekke.

Audiencē pārrunāja jautājumu par nostāju, kāda ieņemama galotņu konferencē. Baltijas valstu sūtņi pastāvēja uz to, ka šai konferencē jāpanāk, lai apspiestajām tautām dotu tiesību pašām izvēlēties valdību demokratiskās vēlēšanās.

JAIZVAIRĀS NO IESTIGŠANAS

„CEĻŠ UZ PASAULES MIERU BŪS TĀLS UN GRŪTS," BRĪDINA FRANCIJAS PREZIDENTS DE GOLLS

Otavā. — Turpinādams savu 4 dienu viziti Kanadā, Francijas prezidents de Golls teica garāku politisku runu ministru prezidenta Difenbeikera rīkotajā dinejā Otavā. Cita starpā viņš uzsvēra, ka ceļš uz pasaules mieru būs tāls un grūts. Valdību galvu konference maija mēnesī Parīzē ieskatāma tikai par šī ceļa sākumu. „Un tādēļ svarīgi," sacīja prezidents, „lai šis sākums būtu pareizs." Pēc Francijas prezidenta domām vispirms jāmēģina samazināt vispārējais saspīlējums starp Rietumiem un Austrumiem. Lai to panāktu, lielo konferencē pēc iespējas jāizvairās no tādu jautājumu iztirzāšanas, kas eventuāli varētu novest pie sarunu iestigšanas. Par garantētiem iestigšanas tematiem prezidents de Golls ieskata Berlīni un Vācijas apvienošanu. Berlīnes jautājumā ne viena, nedz otra puse piekāpties nedomā. Un panākdama pilnīgu lauksaimniecības nacionalizēšanu Austrumvācijā, pie tam vēl daudzus gadus pirms plānā paredzētā datuma, Padomju Savienība ir nepārprotami pierādījusi, ka tā no sava satelita neskirsies un ka tādēļ runāšana par Vācijas apvienošanu būtu vienīgi velta šķēpu laušana.

Otrkārt, domā prezidents de Golls, pasaules miera sarunu sākumā jāietilpina arī jautājums par atomatbruņošanos. Un, treškārt, neatkarīgi no politiskiem apsvērumiem lielvalstīm vajadzētu vienoties par koordinētu saimniecisko palīdzību mazāk attīstītām valstīm.

Pēc viesošanās Kanadā, nedēļas nogalē Francijas prezidents ģen. de Golls no Toronto, kur bija 22. aprīlī, devās uz ASV.

IZRAĒĻI MĒĢINĀJUŠI NOGALINĀT NASERU

KASTRO SĀK UZTRAUKTIES

Kairo. Apvienotās Arabu Republikas valdība atklājusi, ka kādā banketā kāds izraēļu aģents mēģinājis nogalināt prezidentu Naseru, saindējot viņa dzērienu. Sazvērestību izdevies novērst tikai pašā pēdējā brīdī, aģents notverts un atentāta mēģinājumā arī atzinies. Pie viena ēģiptiešiem palaimējies atklāt arī sešus izraēļu spiegu tīklus, kas darbojušies Apvienotajā Arabu Republikā. Līdz šim apcietinātas un apvainotas spiegošanā jau desmit personas. Pieci apcietinātie esot eiropieši — divi itālieši, divi grieķi un viens holandietis.

Havanā. Maratonrunātājs Kastro jau tuvākajās dienās atkal gatavojas uzstāties Kubas radiofonā un televizijā, lai tautai pastāstītu „patiesību" par pieaugošajiem partizānu uzbrukumiem viņa armijai. Partizānus no paša Kastro agrākajām cīņas vietām vada viņa kādreizējais kapteinis Bītons.

Lai gan pret pēdējā spēkiem Kastro jau ciņā sviedis 5.000 viņu lielu armiju, nav izdevies partizānus ne notvert, nedz iznīcināt. Dažos gadījumos viņi Kastro karaspēka vienībām uzbrūk pat gaišā dienas laikā. Partizānu mēģinājums ieņemt Palma Soriano pilsētu tomēr beidzies nesekmīgi.

DR. MĀSĒNS IZBRAUC UZ EIROPU

Sakarā ar virsotņu konferenci Parīzē, Apspiesto Eiropas Nāciju asamblejas divi pārstāvji — latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns un rumāņu delegācijas vadītājs K. Višojanu izbrauc uz Eiropu. Šī mēneša beigās Strasburgā notiek Eiropas padomes sēde. Apspiesto nāciju pārstāvji mēģinās panākt, lai šī padome pieņem mums labvēlīgu rezolūciju. Pēc tam viņi ieradīsies Parīzē.

IZNĒMUMA STĀVOKLIS DIENVIDKORĒJĀ

ASV ārlietu ministrs Herters prasa respektēt demokratiskās brīvības. — Atkāpusies valdība pilnā sastāvā

SAV. VALSTIS BAIDĀS, KA PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA VARĒTU IZRAISĪT JAUNU KOREJAS KARU

Vašingtonā. Pamazām, bet neatlaidīgi briestot, asiņainās 15. marta vēlēšanas Dienvidkorejā, kurās uzvarēja prezidents Ri un viņa izraudzītais viceprezidents, ir izvērtušās atklātā pretestībā pret valdību; ne pretestības beigas, nedz tās konsekvences vēl nav pārredzamas. Ri, kā zināms, bija vienīgais kandidāts prezidenta amatam. Pārējie viņa atbalstītāji, kā apgalvo opozicija, vēlēšanās uzvarējuši vienīgi ar krāpšanu. Šādu apvainojumu rezultātā jau tūlīt pēc vēlēšanām vairākās lielākās Dienvidkorejas pilsētās radās vietēja rakstura demonstrācijas un nemieri. Tagad tie pārsviedušies arī uz galvaspilsētu Seulu un sešām citām pilsētām, un policijai nepieciešama armijas palīdzība, lai spētu cīnīties ar demonstrantu masām un bruņotu nemiernieku bandām. Sadursmēs ar policiju un armijas vienībām nogalināto skaits sniedzas daudzos simtos. Visā Dienvidkorejā izsludināts izņēmuma stāvoklis.

Prezidenta Ri apelācija pie dienvidkorejiešu patriotisma stāvokli nav spējusi normalizēt, un Vašingtona baidās, ka ar tālāku komūnistu iefiltrēšanu, kas, varbūt jau notikusi. Dienvidkorejā var izcelties ne tikai kā atklāts pilsoņu karš, bet 1950-1953. gada Korejas kara atkārtošanās. Sav. Valstu ārlietu ministrija atklāti iztirzā vistrāģiskāko no visām iespējām, un, proti, ka, situācijai neuzlabojoties, var pienākt brīdis, kad Koreja piedzīvo Ķīnas ikteni, nonākot komūnistu virskundzībā.

Prezidents Ri ir apsolījis uzklausīt savas tautas resp. savu pretinieku neapmierinātības iemeslus, bet tikai pēc tam, kad valstī būs atjaunots miers un kārtība. Uz to Dienvidkorejas prezidentu mudina arī Sav. Valstis, pie viena asi nosodot paņēmienus, ar kādiem Ri mēģina panākt.

Nemieriem Seulā un citās lielākās pilsētās turpinoties, Savienoto Valstu ārlietu ministrs Herters 19. aprīlī pie sevis izsauca Dienvidkorejas sūtni un izteica asu protestu pret brīvai demokratijai nepiedienīgiem paņēmieniem, ar kādiem Ri mēģina aptvert politiskās opozicijas vilni. Ārlietu ministrs Herters uzsvēra, ka Dienvidkorejas valdībai jāgādā, lai tiktu pasargātas iedzivotāju demokrastiskās tiesības ieskaitot runas, sapulcēšanās un preses brīvību. Herters arī pieprasīja, lai Dienvidkorejas valdība izbeidz netaisno diskrimināciju pret saviem politiskiem pretiniekiem.

Visjaunākais notikums Dienvidkorejas prezidenta chaotisko vēlēšanu rezultātā ir kabineta atkapšanās šī gada 21. aprīlī. Atkāpušies visi 12 kabineta ministri, cik zināms, tad uz prezidenta Ri rīkojumu, lai tādā veidā mēģinātu apmierināt viņa politiskos pretiniekus, kas prasa jaunas vēlēšanas. Lietpratēji domā, ka ar valdības aiziešanu un jaunas, pat koalicijas valdības sastādēšanu (ja tas pašreizējos apstākļos vispār iespējams) šoreiz nepietiks un ka opozicionāri neliksies mierā tikmēr, kamēr prezidents nebūs ievērojis viņu prasības.

ALA's DARBĪBA SKAITĻOS

AR KATRU GADU DARBĪBA KĻŪST PLAŠĀKA

Gatavojoties Amerikas latviešu apvienības kongresam Kalamazū, ALA's centrālā valde izdevusi pārskatu par ALA's darbību notecējušā gadā. No tā redzams, ka ienākumi pag. gadā, kas beidzās pirmā martā, ir bijuši 36.531 dol., bet pieskaitot iepriekšējā gada atlikumu — 52.159 dol. Lielākie ienākuma posteņi ir šādi: Kultūras fondā — 7.411 dol., palīdzībai latviešiem izsūtījumā un dzimtenē — 1.043 dol., T. Skujas atstātais mantojums — 4.481 dol., saņemts piedru naudās — 6.572 dolaru ziedojumi ALA's darbībai —8.348 dol., dažādi ziedojumi —2.141 dol.

Lielākie izdevumu posteņi ir: Kultūras fonda — 7.468 dol., studējošo stipendiju fonda — 1.479 dol., palīdzībai latviešiem dzimtenē un izsūtījumā — 1.000 dol., operātīvie un administrātīvie izdevumi — 11.362 dol.

No saņemtiem ziedojumiem ALA's darbībai uz š. g. 1. martu palikuši neizlietoti 8.259 dol. Šī summa ar centrālās valdes lēmumu sadalīta sekojoši; ALA's studiju un darba stipendijai — 2.500 dol., BPLA vajadzībām — 1.000 dol., rezervē latviešu raidījumiem Romā — $3.000,- ALA,s informācijas birojam — 500 dol., rezervē neparedzētām vajadzībām — 1.000,-.

Salidzinot atsevišķus ienākumus ar iepriekšējiem gadiem, redzam, ka biedru naudās notecējušā gadā ienācis vairāk kā jebkad agrāk — 6.572 dol. Līdz šim biedru naudas visvairāk bija ienācis 1953./54. g. — 6.532 dol. Ziedojumi ALA's darbībai pag. gadā devuši 10.495 dol., kas tālu pārsniedz ziedojumus jebkurā citā gadā. Ziedojumi Kultūras fondam notecējušā gadā turpretim samazinājušies, — ienācis 7.416 dol., kamēr iepriekšējā gadā tie bija 8.304 dol. Visu ienākumu kopsumma 9 gadu darbības laikā ir 204.752 dol.

Bilance uz š. g. 1. martu ir 33.299 dol., kamēr 1959. g. 1. martā bija 22.028 dol. Budžeta prodjekts 1960./61. g. sabalansēts uz 57.699 dol, paredzot ieņemt biedru naudās un ziedojumos 31.300 dol., un atlikumā uz nākošo gadu — 17.189 dol.

Šie skaitļi rāda, ka ALA izvērtusies par spēcīgu latviešu organizāciju un tās darbība ar katru gadu kļūst plašāka.

Pārmaiņas Lietuvas diplomātiskā pārstāvniecībā

Lietuvas līdzšinējais diplomātiskais pārstāvis Parīzē J. Bačkis iecelts par sūtniecības padomnieku Vašingtonā. Līdz šim Lietuvas sūtniecībā Vašingtonā bija tikai viens diplomātiskais pārstāvis — Kajeckas. Nesen Vašingtonā bija ieradies Lietuvas diplomātu vecākais S. Lozoraitis. Viņam bijušas apspriedes valsts departamentā. Lozoraitis atgriezies Romā.

Šinī Carver Center namā Kalamazū 13. - 15. maijā notiks ALA's gadskārtējais kongress.

ALA'S DEVĪTO KONGRESU GAIDOT

Ričības komitejas locekļi, kuŗi pārstāv gandrīz visas Kalamazū latviešu organizācijas, gatavi darīt visu, lai 13., 14. un 15. maijā Kalamazū iebraukušie kongresa delegāti un viesi no krasta līdz krastam, šeit justos apmierināti.

„Kongresa blakus sarikojumiem jābūt mūsu reprezentācijai, bet ne pelņas avotam," savā jo sevišķi plašajā ziņojumā, rīcības komitejas kopējā sēdē, 10. aprīlī Latviešu namā, uzsvēra saimniecības vaditājs R. Ozols. Ziņodams par saimniecisko darbu izkārtošanu, viņš vērsa uzmanību, ka biļetes jau tik tālu veikts, ka iespējama jau galda karšu un blakus sarikojumu bilešu izplatīšana kā vietējiem, tā arī citu vietu viesiem. Sarikojumus ievadīs 13. maijā pulkst. 7,00 vakarā gleznotājas Noras Drapčes izstādes atklāšana Latviešu namā. 14. maijā pulkst. 7,00 vakarā Kalamazū Kolledžas Stetson kapellā notiks koncerts ar dziedoņu E. Reinvaldes, P. Lielzuikas un koŗa „Dziesmu Vairogs" (dir. Arn. Kalnājs) piedalīšanos. Z. Ores klavieru pavadījumi. Tūlīt pēc koncerta pulkst. 9,00 vakarā, Recreation Park jaunajā zālē — kongresa balle, bet blakus telpās kopējas vakariņas — bankets.

Visos sarikojumos, kā arī kopējā banketā bez kongresa delegātiem rīcības komiteja aicina arī viesus, cerot, ka izdevīgos ģeografiskos apstākļos (Kalamazū apgārtnē atrodas Gr. Rapidu, Lansingas, Saganavas, Detroitas, Čikāgas un vēl citas latviešu kolonijas) tautieši izmantos iespēju būt ALA's kongresa un tā blakus sarikojumu apmeklētāji.

Kā jau ziņots, pašas kongresa telpas rīcības komiteja izraudzījusi jaunajā Carver Center namā 426 S. Park ielā, pilsētas centrā, un tā iekārtošanu un dekorēšanu pārzina māksl. A. Vinklers.

Par kongresa delegātu transportu rūpes un pienākumus uzņēmies A. Elksnis, bet izvietošanu pārzinās A. Krūmiņš un A. Rava. Ēdienu un atspirdzinājumu galdi kongresa telpās un sarikojumā būs rīcības komitejas dāmu iekārtoti H. Poles vadībā. Būs arī pirmās palīdzības punkts skautu pārziņā, tāpat skauti un gaidas darbosies sarīkojumu kārtības dienestā. Ziņu galds atradīsies kongresa namā; tur būs saņemami arī pilsētas plāni. Kongresu ievadīt aicināts māc. A. Piebalgs, bet nobeigumā būs māc. J. Turks.

Rīcības komitejas sēdi, kuŗā lietišķās pārrunās piedalījās K. Brūveris, J. Salna, K. Grīnvalds, O. Reinvalds, P. Austriņš, A. Artmanis, L. Bērziņš, J. Vasaris un citi, ilga vairāk kā 2 stundas. To atklāja un beidza rīcības kom. pr-dis J. Grotēns konstatēdams: „Darbs labi iegājies un sazarojies."

Ieejas kartes sarīkojumiem un banketam pieprasāmas (arī pa pastu) līdz 8. maijam pie: J. Vasara 127 E. Maple St., R. Jankava 343 Hutchison St. un V. Miķelsona 426 N. Prairie Ave.

V. Bokis.

PATEICĪBA

Uz maniem pavadītiem 90 mūža gadiem šī gada 2. aprīlī esmu apveltīts svētības vēlējumiem, aizlūgšanām un veltēm. Nevarēdams dziļā pateicībā personīgi visiem roku spiest, savu pateicību izsaku ar šo rakstu.

Vispirms pateicos Dievam par Viņa žēlastību, brīnišķo vadību un svētību. Tad sirsnīgi pateicos visiem, kas mani pieminēja un apsveica manā dzimšanas dienā. No Dieva es izlūdzos mums visiem, mūsu tautai un valstij, lai Viņš mūs sargādams sargā un svētīdams svētī. Mēs esam mazi pret visu žēlastību un apžēlošanu, ko Dievs mums parāda.

T. Grīnbergs.
Latvijas archibīskaps.

INVĀZIJA VENECUĒLĀ

Karakasā. Revolūciju kontinentā Dienvidamerikā šī gada 20. aprīlī notika nesekmīgs mēģinājums gāzt prezidenta Betankorta valdību Venecuēlā.

Prezidenta Betankorta valdībai naidīgā Venecuēlas aviācijas ģenerāļa Kastro Leona vadībā grupa revolūcionāru pārnākusi no Kolumbijas uz San Kristobolas pilsētiņu un mēģinājusi izraisīt vispārēju revolūciju. Mēģinājums beidzies nesekmīgi. Jau pie pirmās saskares ar valdībai lojāliem spēkiem, 300 iebrucēju padevušies gūstā, kamēr pārējie atrodas ielenkumā.

SACENSĪBA MĀKSLINIEKIEM

3. Latviešu Dziesmu svētku Kanadā Rīcības komiteja izsludina sacensību Dziesmu svētku programmas vāka un žetona zīmējumiem.

Programmā būs apvienoti dati par visiem sarīkojumiem Dziesmu svētku laikā; koŗa koncertu, teātŗa izrādi mākslas skati, rakstnieku cēlienu, tautas deju priekšnesumiem, sporta spēlēm un svētku balli.

1. **PROGRAMMAS VĀKA FORMĀTS** paredzēts 5,5 reiz 8,5 collas plūs 3-16 collas trīs ārējo malu apgriešanai. Zīmējumu 1—3 krāsās piemērot ofseta tehnikai. Vāka zīmējumam jāietver teksts: „Latviešu Dziesmu svētki Kanadā, 1961. gadā, no 1. —4. septembrim." Zīmējums var būt par 1/4 lielāks nekā paredzētais oriģināls.

GODALGA 150 DOLARU

2. **ŽETONA ZĪMĒJUMS VAI VEIDOJUMS** metallā spiedumam jāparedz ar tekstu: „3. Latviešu Dziesmu svētki Kanadā, 1961." Zīmējumam jāpievieno foto samazinājums apm. 1-1/4 collas.

GODALGA 100 DOLARU

Zīmējumiem ar tekstu jābūt pilnīgi nobeigtiem. Iesniegtajiem darbiem jāpievieno slēgta aploksne ar autora vārdu un adresi, bet uz aploksnes atzīmējams moto, kāds jāraksta arī uz sacensību darba kreisajā pusē.

Žūrijas komisijā darbosies Rīcības komiteja, Mākslinieku apvienības un Daiļamatnieku apvienības pārstāvji.

Žūrijas komisija patur tiesības godalgu summas pārkārtot vai arī godalgas nepiešķirt.

Sacensības zīmējumi iesniedzami 3. latviešu dziesmu svētku Kanadā Rīcības komitejai, 127 Parkview Hill Crescent, Toronto 16, Ontario, Canada, līdz 1960. gada 1. jūlijam.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

LAI AICINĀTI ARĪ NEĢIMNAZISTI

Drīz nāks vasara ar savu karstumu, sauli un negaisiem. Zibeņu plosīšanās vasaras naktīs ir grūti aizmirstams skats. Bet zibeņi, lai cik krāšņi liesmo naksnīgās tumsas debesīs, nespēj ar visu savu varenību un žilbumu dot to, ko saule. Tikai šis tālais debess spīdeklis rada dienu, kad iespējams darbs, kustība, visu dzīvības procesu norise. Vajadzīgs kaut kas ilgstošs, kāda neredzama spēka vibrācijas, kas rada zibeņus, kāvus un visu šo brīnuma mudžekli, ko par dzīvību sauc.

Arī cilvēku sadzīvē mirkļi vien, lai cik tie cēlu pārdzīvojumu pilni, nerada nekādas ievērojamas pārmaiņas. Vajadzīgs kaut kas ilgstošāks, lai uzburtu kaut ko paliekošāku. Maza cilvēkam ir interese par Dievu, ja aiziet uz baznīcu tikai lielāku svētku vai notikumu gadījumos. Par maz ir iet baznīcā ik svētdienas, bet pārējo laiku iegrimt savā ikdienā, raizēs par materiālām lietām un vienaldzībā par to, kas uzturcilvēkā katru sirds pukstu ,elpu un pārējos dzīvības procesus organismā bez mitas. Tā mums ir nepieciešama svētdienas izjūta pēc iespējas ilgstoši, ja arī mēs to nevaram uzturēt nepārtraukti. Kādēļ? Ja mūsos ir kaut kas, kas salkst, kam slāpst, kam gribas saules un laimes — un kas paliek pāri, kad šī lutinātā miesa izirst. Nevar dzīvi dzīvot materiālā iegrimē un pēkšņi nonākt mūžības pilnībā pēdējo brīžu lūgšanu un grēksūdzes dēļ. Ir kādas likumības, kurām klausa kosmisko bezgalību spēki, un šīs likumības nevar atcelt cilvēku garīgās kūtrības vai ignorances dēļ.

Mūsu tautai raksturīga ir tiekšme pēc garīgās gaismas, pēc zināšanām, daiļuma un tīrības. To mums stāsta latvju dainas, teikas, krāšņie tautas raksti, melodijas un ticējumi. To mums stāsta Atmodas laiku centieni pēc izglītības, zināšanu slāpes nestie upuri tā iegūšanai. Mūsu tēvi un vecvectēvi nebūt nebija paši ģimnazisti, viņiem nebija ģimnaziju ielas, nebija šo smeldzoši skaisto atmiņu par aizgājušiem skolas laikiem. Tomēr viņi darīja visu cilvēcīgo un bieži pārcilvēcīgo, lai dotu saviem bērniem izglītību un pacelsmi labākā dzīvē. Nojauta viņiem teica, ka tikai garīgi stipra un gudra tauta var iegūt un uzturēt neatkarību.

Ieroči ir apklusuši, bet cīņa par kādas tautas pastāvēšanu nevar rimt, kamēr šī tauta fiziski eksistē. Šī fiziskā eksistentence nav garantija garīgai eksistencei. Kamēr neiznīcina vienu vai otru, tauta nav iznīcināta. Reiz mūsu brīvajā zemē bija mazākumtautībām savas skolas, valdības atbalstītas, tāpat kā latviešu skolas. Mūsu tolerance nekur brīvajā pasaulē nav manāma. Mūsu bērni tiek agri iesūkti svešas zemes vidē un skolās, ka vecāki dažkārt neprot ar bērniem sarunāties, un tikai ģimenēs, kur latviskums ir sīkstāks, tas ir iespējams. Tālab tā ir likteņa balva, ja mums ir latviska ģimnazija Minsterē un pamceltas balsis par tādas radīšanu šinī kontinentā. Neviens domājošs latvietis nenoliedz tādas vajadzību. Tikai ar tās uzturēšanu mums grūti. Organizācijas atvēl zināmas summas iespēju robežās, atsevišķas personas nosūta ziedojumus, un šis latviskuma cietoksnis cīnās pret nemitīgu grūtību ielenkumu. Cik ilgi šī nedaudzo cīņa par mūsu tautas ideāliem būs veicama?

Ja nebūs vairs to, kas Latvijā dzimuši, auguši, izglītību guvuši, visu iepriekšējo paaudžu garīgās bagātības savā apziņā un asinīs uzsūkuši, paliks paaudze, kas Latviju ar savām acīm nav redzējusi un savā garīgajā apziņā būs — vai nebūs Latvijas veidolu uzņēmusi. So Latvijas veidolu jaunajā paaudzē varēs ieaudzināt tikai latviešu garīgā rosme un latviskās skolas un baznīca. Ja mēs savu uzdevumu trimdā kaut cik apzināmies un vālamies to pildīt, tad mūsu visai darbībai jāiet šinī virzienā. Viss līdz šim darītais ir mazākuma veikts.

Vai būtu daudz prasīts, ievilkt vairāk un vairāk mūsu tautas locekļu Latvijas nākotnes celšanai? Mazs ziedojums, izdarīts bieži nebūt nav nepanesams. Bet lielāks, lai arī tikai pāris reizes gadā, ir jau jūtams, kaut iznākums nebūt tik jūtams nav. Tādēļ būtu jārada jaudīm iespējas iemest savus centus regulāri, kad vien rodas izdeviba. Ziedojumu vākšanas kastītes varētu ierīkot mūsu organizāciju namos, privātos veikalos, pie ārstiem, zobārstiem (kādu nu jau tiešām liels skaits), latviskās darba vietās. Šie ziedojumi būtu jānodod Kultūras fondam, ar noteikumu piešķirt pietiekamas summas Minsteres ģimnazijai, citām latviešu skolām un atlikumu pārējiem kultūras uzdevumiem. Varbūt rastos arī kāda cita skaista tradicija, ja būtu kādi jubileju, svināmu dienu rīkotāji, kas uzlūgtiem draugiem un viesiem paziņotu, lai nodomāto dāvanu vērtību pasniedz naudā un tad nodotu to kā ziedojumu Kultūras fondam. Dāvanās aiziet lieļas summas, daudz laika to sameklēšanai, jo mums jau visādu labumu gandrīz par daudz.

Lai šādi ziedojumu briži būtu kā mūsu ikdienas lūgšana, darot tādējādi sava mūžīgā Tēva prātu. Viņš ar mums ir ik brīdi, un mums kaut cik jākļūst šīs nemitīgās gādības cienīgiem. Kaut cik . . . arī mums jātuvojas Viņa vaigam un līdzībai — ar neatlaidīgāku gādību par mazāk laimīgajiem.

N. S.

NOTEIKUMI NEATMAKSĀJAMAI DV STIPENDIJAI

1.

Lai ierosinātu un veicinātu Latvijas valsts un latviešu tautas problēmu apskatīšanu no zinātniskā viedokļa un to pacelšanu attiecīgo zemju akadēmiskās un zinātniskās aprindās, L. A. B. „Daugavas Vanagi" ASV, Austrālijas un Kanadas valdes kopīgi piešķir neatmaksājamu vienreizēju stipendiju $1.000,00 apmērā latviešu zinātniekam, kurš savu doktora disertāciju veltī problēmu pētīšanai, kas saistītas ar Padomju Savienības metodēm kāpināt ietekmi rietumos, iznīcinot kaimiņu valstis, un iztirzājumā ievērojamā mērā iztirzā Latvijas brīvvalsts iznīcināšanu.

2.

Disertācijas problēmas pieeja var būt vēsturnieciska, politiski - zinātniska, juridiska vai tautsaimnieciska rakstura.

3.

Kandidātam jābūt Latvijas vai bij. Latvijas pavalstniekam (-cei) un atzītas augstākas zinātniskas mācības iestādes ASV, Austrālijā vai Kanadā legāli reģistrētam un akceptētam graduētam studentam.

4.

Kandidāta vecums nav ierobežots.

5.

Kandidātam jābūt sekmīgi beigušam doktorālos mutvārdu un rakstveida eksāmenus un viņa disertācijas priekšlikumam jāgūst attiecīgās mācības iestādes oficiāls apstiprinājums.

6.

Kandidātu pieteikšanos izsludina zemju valdes. Katras zemes kandidātu pieteikumus skata cauri attiecīgās zemes DV valde, kas savu ierosinājumu nodod DV stipendijas komisijai, kurā ietelp minēto trīs zemju DV priekšnieki vai viņu izraudzītie pārstāvji. Pieteikumu izvērtēšanai zemju valdes un Stipendijas komīsija var pieaicināt padomdevējus no latviešu zinātnieku aprindām.

7.

Stipendiju piešķirot, zemju valdes un Stipendijas komisija izvērtē kandidāta disertācijas darba vērtību 1. punktā minēto mērķu sasniegšanai. Pie vienādiem apstākļiem priekšroka dodama: a) latviešu kara invalidiem un viņu ģimenes locekļiem, b) bij. latviešu cīnītājiem un viņu ģimenes locekļiem, c) DV organizācijas biedriem un viņu ģimenes locekļiem.

8.

DV Stipendijas komisijas lēmums ir galīgs.

Kandidāti DV stipendijai lūgti pieteikties līdz š. g. 1. septembrim.

ASV: Aug. Vanags, 3713 N. Kedvale Ave., Chicago 41, Ill.

Kanadā: V. Mukts, 123 Huron St. Toronto 2-B, Ont., Canada.

Austrālijā: E. Stipnieks, Box 534-E-GPO Adelaide, S. Australia.

Turpat saņemama arī informācija.

VISIEM APVIENĪBAS ATSEVIŠĶIEM BIEDRIEM

Amerikas latviešu apvienības centrālā valde paziņo, ka Apvienības devītais gadskārtējais kongress šogad notiks 13., 14. un 15. maijā Kalamazū, Mich. Uz Apvienības statūtu 9. p. pamata, kas starp citu nosaka: „Apvienības centrālā valde uz savu atsevišķo biedru (kas nav ne organizācijā dalībniecē, nedz kopā), saraksta pamata izdara saraksts ceļā to reprezentējošo delegātu vēlēšanas."

Ja no šiem atsevišķiem biedriem uzstādīto kandidātu skaits ir nepietiekošs, saraksts saskaņā ar centrālās valdes atzinumu, ir papildināms vēl ar valdes resp. prezidija uzstādītiem kandidātiem un izsūtāms visiem Apvienības atsevišķiem biedriem vēlēšanu izdarīšanai. Iepriekš minētā kārtībā ir uzstādīti, uzskaitot alfabēta kārtībā, sekojoši kandidāti:

1. **Elza Klaustiņa**, plaši pazīstama latviešu palīdzības un sabiedrisko organizāciju vadītāja un darbiniece Latvijā. Tagad dzīvo un darbojas Milwaukee, Wis.

2. **Jānis Mangulis**, jurists. Studējis tiesības Latvijā, Vācijā un ASV. Dzīvo un strādā Čikāgā.

3. **Jēkabs Poruks**, komponists. Bijis Kultūras fonda valdes loceklis un vairāku ALA's kongresu delegāts. Dzīvo un strādā Kalamazū, Mich.

4. **Sigurds Rudzītis**, Latviešu apvienības Detroitā bij. ilggadīgs pr-dis un Detroitas Baltiešu komitejas loceklis. Vairāku Detroitas organizāciju loceklis un darbinieks.

5. **Jānis Salna**, ALA's kongresa Kalamazū Ricības komitejas sekretārs.

6. **Mārtiņš Šlessers**, ALA's Kultūras biroja filmu nozares vadītajs un Latvijas dzīve archīva valdes pr-dis. Valsts dienestā Vašingtonā, D. C., kā tulks.

7. **Juris Veidemanis**, sociologs. Zinātnisko darbību turpina Milvokos, Wis., kur piedalās arī ilatviešu sabiedriskā dzīvē.

8. **Leons Viksne**, Detroitas latviešu skolas ilggadīgs skolotājs. Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes Detroitā pr-ka vietnieks. Bijis Latvijas atbrīvošanas ciņu dalībnieks. ALA's kongresu Detroitā un Čikāgā sekretārs.

Augšminētie kandidāti devuši savu piekrišanu viņu kandidatūras uzstādīšanai. Saskņā ar Apvienības statūtu 9. p. noteikumiem „ik simts fiziskiem biedriem tiesības uz vienu delegātu." Tekošā 1959./60. darbības gadā jau ir pāri par 600 saistības nokārtojušu Apvienības atsevišķu biedru, bez tam vēl apm. vairāk kā simts atsevišķo biedru savas saistības ar biedru maksājumiem līdz vēlēšanām, cik paredzams, nokārtos, kā tas bijis iepriekšējos gados, kas dod kopā tiesības ievēlēt septiņus delegātus.

Katrs vēlētājs izraugās no piesūtītā kopējā kandidātu saraksta ar 8 personu vārdiem ne vairāk kā septiņus (7) kandidātus, par kuriem viņš balso, un vienu viņš izsvītro. Var izsvītrot arī vairāk kandidātu vārdus un balsot par mazāku skaitu. Sarakstī ar vairāk kā septiņiem atstātiem vārdiem un saraksti ar pierakstījumiem tiek atzīti kā nederīgi.

Katrs vēlētājs, rikojoties saskaņā ar norādījumiem viņam piesūtītajā instrukcijā, savu balsi nosūta ar tādu aprēķinu, lai tā būtu ar pasta zīmogu ne vēlāk kā līdz 1960. gada 2. maijam, ieskaitot. ALA's centrālās valdes izraudzītā speciālā vēlēšanu komisija, kurā darbojas pr-a v. B. Maikovskis, valdes locekļi G. Meierovics un A. Zāģeris, vēlēšanām beidzoties, aploksnes atvērs, saskaitīs nodotās balsis un publicēs vēlēšanu rezultātus. Vēlēšanu komisija, garantējot katram vēlētājam absolūtu aizklātību, vēlēšanu aploksnes atvērs tikai tad, kad būs nošķirtas visas aploksnes ar sūtītāju vārdiem un adresēm.

Iepriekšējos gados uzņemtie atsevišķie biedri, kas vēl nebūtu samaksājuši un izņēmuši 1959./60. darbības gada biedra karti, līdz ar atpakaļ sūtāmo aploksni lūgti piesūtīt arī savu nenomaksāto 1959./60. darbības gada biedra naudu ($1,-), vai arī pievienotā motivētā lūgumā līgt valdi no tās atbrīvot aprādīto iemeslu dēļ. Saistību nenokārtošana un rīcība pretēji šiem vēlēšanu noteikumiem dod Vēlēšanu komisijai tiesību piesūtīto balsojumu neatzīt par derīgu.

Esiet aktīvi savas Amerikas latviešu apvienības biedri un esiet aktīvi vēlētāji! Nepalieciet savu balsi nenosūtījuši!

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7758, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 14

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās bankū operācijas; pieņem noguldījumus un depozītus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—.0 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

LASĪTAJU vēstules

ORDEŅI UN ĢENERĀĻI

Latvijas Amerikā redakcijai:

LA 11. aprīļa n-rā kollēģa V. Zirnīša rakstā „Iebildumi un ķūdas" interesanti pastāsta dažus faktus par apbalvošanu ar Lāčplēša kara ordeni. Lai atļauts šo apskatu mazliet papildināt, jo jaunākā paaudze to laikam nezinās.

Ar Lāčplēša kara ordeņa 1. šķiru bija apbalvoti trīs latvieši: ģenerālis Radziņš, ģenerālis Balodis un ģenerālis Berķis. Šo ordeni viņi gan ļoti reti nēsāja (resp. plato lentu pāri krūtīm), bet tā kā augstāko šķiru ordeņa kavalieriem bija atsevišķs pēdējā šķirtas arī visas zemākās ordeņa šķiras, ikdienā viņi parasti nēsāja 3. šķiras Lāčplēsi. Otrās šķiras bija kaklā nesājams pie lentītes. 1. šķiras Lāčplēša ordenis piešķirts arī vairākiem ārzemniekiem, piem., Beļģijas karalim Leopoldam, angļu ģenerālim Bertam, igaunu ģenerālim Laidoneram, laikam arī Itālijas karalim. Mūsu Pagaidu valdības prezidents K. Ulmanis, pēc dienesta pakāpes dižkareivis, tika apbalvots ar 3. šķiras ordeni kā viens no pēdējiem, cik atceros, tikai 1927. gadā. Pie apbalvošanas virsnieki toreiz bija nostājušies savā rindā un kareivji sava. Ulmanis stāvēja kareivju rindā blakus laiku mežsargam Tauciņam. Tauciņš stāstīja, ka virsnieki Ulmani gan aicinājuši stāvēt pie viņiem (kā bij. prezidentu), bet viņš palicis līdz beigām turpat kareivju rindā. Pie apbalvošanas K. Ulmanis izsaukts: — ministru prezidents dižkareivis Kārlis Ulmanis. Tā bija pēdējā, vai priekšpēdējā reize (ap 1927. gadu), kad Lāčplēsi pieškīra. Lāčplēša ordeņa 3. šķira pieškirta par tiešu varonību karā, 1. un 2. šķira — virsniekiem par cīņu vadīšanu, stābos u. c.. Arī K. Ulmanis tieši Daugavmalā bijis ierakumos, pat ievainots. Dižkareivis Goldšmits viņu ievainotu uz muguras aiznesis pārsienāmā punktā.

Otrā pasaules karā vācu, piemēram, Dzelzs krusta augstākās pakāpes pieškīra par tiešu varonību arī kareivjiem. Lāčplēša kara ordeņa statūti bija savādāki. Lāčplēša kara ordeņa kavalieru biedrību sāka gudrot dibināt tikai ap 1930. gadu tagadējais šīs b-bas sekretārs inž. A. Lauris, kam toreiz devu padomus sakarā ar b-bas reģistrāciju Rigas Apgabaltiesas bezpeļņas biedrību reģistrī. Statūtus, cik atceros, kā pirmais bija parakstījis pats A. Lauris, polic. darbinieks Cēlējs, kapt. Lasis un vēl pāris citu, jo bija nepieciešami 5 paraksti. Pirmais b-bas pr-ks bija A. Lauris, vēlāk nāca citi, cik atcerot, arī ģenerālis Priede bija kā dibinātājs.

Lāčplēša kara ordeņa kavalieru biedrībā par biedriem pareizi uzņemt tikai šī ordeņa kavalierus. **Mag. iur. E. Lapiņš.**

NOZŪD DAŽI SŪTĪJUMI UZ BALTIJAS VALSTĪM

Pēdējā laikā bijuši vairāki gadījumi, kur sūtījumi uz Baltijas valstīm nozuduši, seviški, ja saiņi bijušas grāmatas. Lai gan saiņi gājuši kā ierakstīti sūtījumi, adresāti tos nav saņēmuši. Sakarā ar to daži sūtītāji iesniguši sūdzību Zviedrijas pastā. Sūdzības rezultāti vēl nav zināmi. Padomju Savienība pievienojusies starptautiskai pasta konvencijai, kas uzliek tās dalībniekiem par pienākumu rūpēties, lai ierakstītie sūtījumi tiktu izsniegti adresātiem.

Atlaists Pekingas universitātes prezidents

Tokio. Ar lielu nokavēšanos saņemta ziņa, ka jau marta beigās no amata atcelts Pekingas universitātes prezidents Majinču. Padzīto prezidentu ieskatīja par pēdējo atlikušo balsi pret Ķīnas komūnismu. Majinču slu-dinājā dzimstības ierobežošanu, deklarējot, ka pretējā gadījumā Ķīna nekad nekļūs par rūpniecības valsti. Viņš stāvēja arī par vārdu un rakstu brīvību un apsolīja, ka viņš nekad nepiekāpsies to spēku priekšā, kas mēģina apspiest citus.

IGAUŅU ASTRONOMA GODINĀŠANA

Amerikas zinātņu akadēmijas konference notiks no 25. — 27. aprīlim Vašingtonā, D. C. Konferences laikā paredzēts pasniegt goda medaļu igauņu astronomam Dr. E. Epikam. Viņš tagad ir Armagas observātorijas vadītājs Īrijā, bet uzaicināts lasīt lekcijas Merilendas universitātē.

Vēl darbodamies Tartu universitātē, Epiks pētīja, kādas pārmaiņas notiek meteoritos, kad tie saskaras ar zemes atmosfairu. Viņa pētījumiem bija liela nozīme konstruējot raķetes, lai tās, atgriežoties zemes atmosfairā, nesadegtu.

DV svētku rīcības komitejas

uzdevumā aicinu pieteikties 32. grenadieru pulka ciņas biedrus mūsu kaujas karoga pasniegšanas ceremonijā svinību laikā.

Rakstiet vai zvaniet (pēc plkst. 6 vak.) N. Līdakam, 50 Aberdeen Ave., Toronto, Ont., Canada, tel. WA. 3-5820.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Toronto universitātes prezidents Klods Bissels domā, ka Kanadas valdība nepareizi rīkojas, izdodot miljoniem dolaru valsts aizsardzībai. Pēc Bisela domām lielāks profits valstij būtu, ja šī nauda tiktu izdota zinātniskiem pētījumiem un vispārējai izglītības veicināšanai.

Ontario valdība paredzējusi līdz 1963. gadam pabeigt 1,25 jūdžu garā tilta būvi pāri Vēlandes kanālim. Tilta būve maksās $17.000.000,-. Īpaši vasaras laikā tas jūtami atvieglos auto satiksmi starp Niagaru un Toronto.

Torontietim Viljemam Omeram par 17 dolaru zādzību piespriests neparasti augsts sods — 1 gads cietumā un vēl $2.000,- naudas sods.

Dienvidafrikas valdība izraidījusi kanadiešu žurnālistu Normanu Filipu no Johannesburgas par nepareizu ziņu sniegšanu. Pēdējais apgalvo, ka viņš rakstījis savam laikrakstam („The Toronto Daily Star") tikai patiesību un sausus faktus. Minētais laikraksts uz „melno kontinentu" nosūtījis citu korespondentu.

Itāliešu būsvtrādnieki Toronto sākuši apvienoties, lai piespiestu būvuzņēmējus maksāt lielākas algas, resp. darba ūniju noteiktās likmes. „Farlinger Developments Ltd." prezidents A. W. Farlingers šajā sakarā izteicies, ka sākumā itāliešu būvstrādnieku padaritais darbs gan neesot īsti ūnijas atalgojuma vērts.

CBC radio un televīzijas sabiedrība paziņojusi, ka 6. maijā tā pārraidīs princeses Margarētas un fotografa Antonija Armstronga - Džonesa laulību ceremoniju no Vestminsteres katedrāles. Radio pāraidījums būs dzirdams no krasta līdz krastam uz abiem dominijas tikliem — franču un angļu. Televizijas filmas tiks izrādītas apm. 10 stundu vēlāk.

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicamies māc. A. Čopa kungam un visiem, kas atcerējās mūsu mīļo aizgājēju ar skaistajiem ziedīem, kā arī pavadītājiem, kuŗi piedalījās mūsu māmiņas izvadīšanā uz pēdējo dusu 16. aprīlī.

ŠMITU un MISIŅU ĢIMENES

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADĀ

TORONTO

● **TLB** Sestdienas skolas Ģimenes dienas šarikojums š. g. 1. maijā, plkst. 5 p.p. skolas telpās. Pēc svētbrīža skolēnu priekšnesumi, tautas dziesmas, dejas un A. Brigaderes Spridīša pirmais cēliens. Lūdzam vecākus un mūsu draugus mūs apmeklēt. **Skolas saime.**

● Kurzemes cīnītāji rīko 7. maijā, pl. 19, DV namā atceres un tuvināšanās vakaru, lai kavētos atmiņās Kurzemes kauju laukos un pieminētu Kurzemes cietokšņa kapitulāciju. Šī pirmā bij. Kurzemes cīnītāju tikšanās šai kontinentā notiks Kurzemes kapitulācijas 15 gadu zīmē. Rīcības komiteja aicina visus bijušos Kurzemes cīnītājus no tuvienes un tālienes atsaukties līdz 1. maijam, rakstot uz adresi: „Kurzemnieks", 123 Huron St., Toronto 2-B Ont., Canada, vai zvanot HO 5-1481 vai OX 1-3858. Šinī slēgtajā vakarā atmiņas par Kurzemes traģēdiju stāstīs vīri, kuŗi pēc kapitulācijas vēl atradušies Kurzemē. Paredzēti arī mūzikāli priekšnesumi. Uz redzēšanos 7. maijā!

● Studentu biedrības Fraternitas Rusticana Kanadas kopas pavasara svētki notiks 30. aprīlī, pl. 19.00, 1350 Augustine Dr. Burlington, Ont.

Iepriekšēja reģistrācija pie Elm. Škobes Toronto, tālr. RO 2-9117, vai P. Treijera Niagara Falls EL 4-0653.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotā Ellen Pētersones modes skate notiks 24. aprīlī, 15 Robina Ave.

● Gaujas gaidu un Rīgas skautu vadītāju un vecāku sarīkojums, kas bija paredzēts 30. aprīlī TLB namā — atlikts.

Charles Camilleri

● 29. aprīlī Royal York viesnīcā Convention Ballroom telpās notiks Kanadas etniskās preses balle, kur ar priekšnesumiem piedalīsies pasaulē labi pazīstams akordeonists Charles Camilleri. Viņš ir dzimis Maltā 1931. gadā. Viņš bija iecerējis nodibināt sev karjēru, kļūstot par advokātu, bet vēlāk mainīja šo nodomu un par savu profesiju izvēlējās mūziku. Kā slavens akordeonists viņš ir uzstājies daudzās vietās Eiropā, Tālajos Austrumos, Austrālijā u. c. 1959. gadā viņš ieceļoja Kanadā. Būdams vēl samērā jauns gados, viņš ir paspējis sacerēt un publicēt pāri par 80 kompoziciju.

HAMILTONĀ

● Latviešu ev.-lut. Kristus draudzes priekšnieks ir Eduards Meijers, sekretārs Vilis Ozols, kasieris Heinrichs Majoriņš, kristīgās namturības priekšnieks Ojārs Ieviņš, baznīcas fonda komitejas locekļi: Alfrēds Baškers, Ernests Reinis un Mārtiņš Zitmanis, finanču komitejas locekļi: Alberts Aditājs, H. Majoriņš, Ernests Reinis un Elmārs Zaķis.

● Sakarā ar laulībām un dzīves vietas maiņu, no draudzes kora diriģentes pienākumiem atteikusies Izolde Silkovska-Lamount. Viņas vietā kora diriģentes pienākumus uzņēmusies Alma Skudra-Kārkliņa. Paldies Izoldei Silkovskai par līdz šim padarīto labo darbu kora nodibināšanā, izveidošanā un nostabilēšanā. Labas sekmes jaunajai diriģentei.

● Hamiltonas latvieši izceļo uz ASV. Šinī pavasarī uz Ņujorku izceļojusi H. Auzeru ģimene un vizas izceļošanai vēl gaida H. Martinaišu un O. Gēbaueru ģimenes.

LATVIEŠI BEĻĢIJĀ

Kaut gan latviešu skaits Beļģijā ir mazs, pie tam vēl tie dzīvo stipri izklaidus, sabiedriskā dzīve pēdējā laikā sāk atdzīvoties. Beļģijas latviešu nacionālā komiteja ciešā sadarbībā ar latviešu jaunajiem akadēmiķiem ir uzsākusi referātu ciklu. Pirmais šāda veida sarīkojums notika 3. aprīlī, Foyer de l'Europe telpās, Briselē. Eiropas kolledžas administratīvais direktors, politisko zinātņu un filozofijas licenziats L. Paklons referēja par tematu: „Ievadījums Eiropas apvienošanas domā." Atklājot šo sanāksmi, nacionālās komitejas priekšsēdis E. Ozols norādīja, ka šāda veida sarīkojums Beļģijas latviešu trimdas dzīvē notiek pirmoreiz. Referents, sākot ar Eiropas ģeogrāfiski - politisko stāvokli, vēsturiskā secībā iepazistināja klausītājus ar domātājiem un politiķiem Eiropas apvienošanas idejas paudējiem, no Eiropas jēdziena sākuma līdz mūsu dienām. Pēc referata sekoja dzīvas debates. Šķiroties visi izteica vēlēšanos šāda veida sarīkojumos satikties biežāk.

⁂

Bēgļu Gada ietvaros š. g. martā mēnesī karaliskajā Sv. Gudules baznīcā Briselē, notika aizlūguma dievkalpojums par Kluso Baznīcu. Dievkalpojumu vadīja V. E. bīskaps B. Sloskāns. Ārzemnieku kapelāns Mgr. Dežardēn (Dejardin) izjustos vārdos spredīķi pieminēja bazničas un tautu likteni aiz dzelzs aizkara. Apspiesto zemju pārstāvji ar nacionāliem un baznīcas karogiem stāvēja abās altāra pusēs. Karogu rindā skaisti izcēlās mūsu nacionālais karogs, ko turēja M. Pulenčika tautas tērpā. Īsus lūgšanu vārdus mikrofonā ierunāja katras pārstāvētās zemes valodā. Latviešu valodā šo lūgšanu teica Dr. ing. St. Jerumanis. Dievkalpojums bija ļoti kupli apmeklēts.

—

Jaunatnes vadītāju kursi Rietumvācijā

Burckhardhauzas vācu YWCA's un YWCA's pasaules komitejas atbalstā, Pārnacionālā YMCA/YWCA apvienība rīko no 6. līdz 11. maijam jaunajā mītnē Gelnhauzenā, Frankfurtes tuvumā, meiteņu vadītāju kursus. Kursus vadīs YWCA's pasaules komitejas ģenerālsekretāre vadītāju izglītošanai Signe Dreijere. Piedalīšanās kursos brīva, ceļa izdevumus segs. Dalībnieces (16 — 40 g. v.) piesakāmas, minot vārdu, uzvārdu, dzimšanas datus, izglītību un adresi, uz šādu adresi: Latviešu Jaunekļu un Jauno Sieviešu Kristīgā Savienība JKS (20 b) Braunschweig, Broitzemerstr. 55—120.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ×
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

Sestdien, 1960. gada 23. aprīlī, 33. n-rs.

VAI RAKSTNIEKAM

Apzinos, ka ķeros klāt ļoti nepopulāram un nepateicīgam tematam, kas man, droši vien, ienesīs vecmodīguma un atpakaļpalicības slavu. Tomēr man ir maza ceriba, ka lielajā „Latvijas Amerikā" lasītāju saimē atradīsies arī tādi, kas būs ar mani vienis prātis. Maza kila šai ceribai ir šī laikraksta 16. numurā ievietotā lasītāja vēstule „Neiesim Puškina dārzā". Es priecājos, lasīdama šo vēstuli.

Vārds morāle mūsu laikos nav iecienīts. Daudziem tas modina nepatikamas asociācijas: garlaicību un skolmeistariski paceltu pirkstu — „Tev būs! Tev nebūs!" Tie redz tajā tikai patvaļīgu aizliegumu un pavēļu sakopojumu. Tāpēc viņi nevar ciest, ka morāle iejaucas cilvēku ikdienišķajās darīšanās, un vislabāk to iesprostotu kādā šaurā, izolētā telpā, lai tā tur glabājas kā kāda skaista, iespaidīga dekorācija, kuŗu izceļ dienas gaismā tikai atsevišķos svinīgos gadījumos.

Tas ir pilnīgi aplams ieskats. Morāli nevar izolēt no parastajām dzīves parādībām — morāle ir tā, kas cilvēku grib padarit tādu, kādam viņam īstenībā jābūt, t. i. par īstu cilvēku vārda pilnā nozīmē. Jo, ka īsts cilvēks ir kas vairāk nekā uz pakaļkājām staigājošs zīdītājs ar labi attīstītām lielajām smadzenēm, to būs nojautis ikviens, kas par so lietu būs mazliet padomājis.

Bet cilvēks var būt īsts cilvēks tikai tad, kad tas pilda zināmus objektīvus nosacījumus. Un šie nosacījumi ir tik stingri, ka cilvēks izdzēš savu cilvēciskumu, tikīdz viņš tos pārkāpj. Tie viņa dzīvei tikpat nepieciešami kā zivij ūdens. Bet, kamēr neviena zivs labprātīgi nelec no ūdens ārā, lai sausumā nobeigtos moku pilnā nāvē, cilvēkam nav šī nemaldīgā instinkta, un viņš var tā apstulbt, ka reizēm tīšu prātu meklē savu bojā eju. Viņš ir apbalvots ar brīvu gribu — cilvēka gara augstāko dāvanu — un var izvēlēties sev dzīvību vai nāvi, tiešā un pārnestā nozīmē. Morāles likumi ir dievišķās aizredzes nospraustās ceļa zīmes, kas grib cilvēkam palīdzēt nenomaldīties no cilvēcības ceļa un saglabāt sativ īsto „es." Kur šīs ceļa zīmes tiek iznīcinātas vai subjektīvi sagrozītas, tur atsevišķos cilvēkos un veselās tautās zūd cilvēcība, un tie pārvēršas gļēvos izvirtuļos, stulbos termitos vai briesmīgos robotos.

Bet kādas attiecības pret morāli ir rakstniekam? Vai viņa uzdevums ir sludināt morāli vai darbos?

Nē! Morāli s ķotāju un sk Rakstnieka u dzīvi un cilvēk veidībā. Viņa saule — reālā Tajā ietelp gar cēlais un zem grēcīgais, trag līgais. Rakstn brīvi izvēlēties tu, tēlot jebku — kā labo, tā

Bet īstais ra Viņš nav tika lis, kas mēcha su notiekošo. nā dēgpunktā redzēto, domā centrē un kris tājs saņem to mu. Ikvienu i reiz varbūt t dāmies, cenš cilvēku un dziļumos, sask dītāja domāt rentgena star līdz ar to atse ļu tās objekti tības, kas slēp jiem sarežģī mās nekārtīb

Rakstnieks tu tas vienam ņam jāatzīst viņa darbi ie rāliski vai n kas būs izsek līdz tēlotā priekus un b šanos, viņa d dams grāmat du morāliski tā tam vaja „Nē, tas neb

Nevienam drīkst pārme ja viņš savo rāliskas lieta dzīves. Pie puķu vāzes nes, ziedoša šas kloākas, viba. Rakstn patiesību, ja gribētu redz mēģinātu n gadīties, ka situāciju att

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

DEJA AR DIENAS KĀRTĪBU

Pag. nedēļā pastnieks man atnesa šādu paziņojumu: „S. g. 20. aprīlī, Svētā Andreja baznīcas zālē, plkst 7.30 p. p. notiks TLJP dejas vakars. Dienas kārtībā: ar kaut ko nedzirdēsim??! Visi biedri laipni ielūgti ierasties ar draugiem."

Hm, hm . . . jauniešu dejas vakars ar dienas kārtību!!!

NEPARASTS IELŪGUMS

Dažas dienas vēlāk, atkal ar pastnieka gādību, saņēmu šādu ielūgumu: „Faculty of Music The Royal Conservatory of Music of Toronto invites you to attend a recital by E. Z. on April 21-st. 1660., at 8.15 p. m."

Šķiet, konservātorijā ielavijies Drukas velnīņš, lai mēģinātu šo koncertu izjaukt . . .

DIVI UZSKATI

Žurnālists Sp. Klauverts nesen kādā referātā Austrālijas latviešiem atklājis, ka žurnāls „Jaunā Gaita" esot vienigais, kas „dzīvo, domā, meklē jaunus ceļus, neaizmirstot vecās takas, iepazistina lasītājus jaunās paaudzes prizmā lauztā skatījumā ar pasaules literatūras un sabiedriski - politiskām problēmām, pieņemot no tām mums derīgo un tomēr nepazaudējot latvisko."

Laikraksts „Austrālijas Latvietis" šajā sakarā gan piebilst: „Tiem, kas JG lasījuši, drošī vien, dūries acis, ka referātā nebija neviena kritiska vārda, neviena norādījuma uz žurnāla kļūdām un kļūmēm, kādu taču netrūkst.

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7758, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 14

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited.
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara ceku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

LASĪTĀJU vēstules

ORDEŅI UN ĢENERĀĻI

Latvijas Amerikā redakcijai:

LA 11. aprīļa n-rā kollēga V. Zirnītis rakstā „Iebildumi un kļūdas" interesanti pastāsta dažus faktus par apbalvošanu ar Lāčplēša kara ordeni. Lai atļauts šo apskatu mazliet papildināt, jo jaunākā paaudze to laikam nezinās.

Ar Lāčplēša kara ordeņa 1. šķiru bija apbalvoti tris latvieši: ģenerālis Radziņš, ģenerālis Balodis un ģenerālis Berķis. Šo ordeni viņi gan ļoti reti nēsāja (resp. plato lentu pāri krūtīm), bet tā kā augstāko šķiru ordeņa kavalieriem bija automātiski piešķirtas arī visas zemākās ordeņa šķiras, ikdienā viņi parasti nēsāja 3. šķiras Lāčplēsi. Otrās šķiras bija kaklā nēsājams pielentītes. 1. šķiras Lāčplēša ordenis piešķirts arī vairākiem ārzemniekiem, piem., Beļģijas karalim Leopoldam, angļu ģenerālim Bertam, igauņu ģenerālim Laidoneram, laikam arī Itālijas karalim. Mūsu Pagaidu valdības prezidents K. Ulmanis, pēc dienesta pakāpes dižkareivis, tika apbalvots ar 3. šķiras ordeni kā viens no pēdējiem, cik atceros, tikai 1927. gadā. Pie apbalvošanas virsnieki toreiz bija nostājušies savā rindā un kareivji savā. Ulmanis stāvēja kareivju rindā blakus lauku mežsargam Tauciņam. Tauciņš stāstīja, ka virsnieki Ulmaņi gan aicinājuši stāvēt pie viņiem (kā bij. prezidentu), bet viņš palicis līdz beigām turpat kareivju rindā. Pie apbalvošanas K. Ulmanis izsaukts: — ministru prezidents dižkareivis Kārlis Ulmanis. Tā bija pēdējā, vai priekšpēdējā reize (ap 1927. gadu), kad Lāčplēsi piešķira. Lāčplēša ordeņa 3. šķira piešķirta par tiešu varonību arī kareivjiem. Lāčplēša kara ordeņa statūti bija savādāki. Lāčplēša kara ordeņa kavalieru biedrību sāka gudrot dināt tikai ap 1930. gadu tagadējais šīs b-bas sekretārs inž. A. Lauris, kam toreiz devu padomus sakarā ar b-bas reģistrāciju Rīgas Apgabaltiesas bezpeļņas biedrību reģistrī. Statūtus, cik atceros, kā pirmais bija parakstījis pats A. Lauris, polic. darbinieks Cēlējs, kapt. Lasis un vēl pāris citu, jo bija nepieciešami 5 paraksti. Pirmais b-bas pr-ks bija A. Lauris, vēlāk nāca citi, cik atcerot, arī ģenerālis Priede tam bija kā dibinātājs.

Lāčplēša kara ordeņa kavalieru biedrībā par biedriem paredzēts uzņemt tikai šī ordeņa kavalierus. **Mag. iur. E. Lapiņš.**

PATEICĪBA

Sirsnīgs mīļš paldies mācītājam A. Čopa kungam un visiem, kas mani apciemojāju ar skaistajiem ziediem, kā arī visiem, kas bija klāt manas mūmiņas izvadīšanā uz mūžības ceļiem.

ANNA ZĪTU un MISIŅU ĢIMENES

Redakcija patur sev tiesības manuskriptus saīsināt.

Anonīmus nevienam nesūta un nevēlēšanos sūtīt nepievienota pastmarka.

Atbildes uz personiskiem paraktītajos rakstos izteiktās lūgumiem redakcijas viedoklim.

VAI RAKSTNIEKAM JĀSLUDINA MORĀLE?

Apzinos, ka ķeros klāt ļoti nepopulāram un nepateicīgam tematam, kas man, droši vien, ienesīs vecmodīguma un atpakaļpalicības slavu. Tomēr man ir maza cerība, ka lielajā „Latvijas Amerikā" lasītāju saimē atradīsies arī tādi, kas būs ar mani vienis prātis. Maza ķila šai cerībai ir šī laikraksta 16. numurā ievietotā lasītāja vēstule „Neiesim Puškina dārzā". Es priecājos, lasīdama šo vēstuli.

Vārds morāle mūsu laikos nav iecienīts. Daudziem tas modina nepatīkamas asociācijas: garlaicību un skolmeistariski paceltu pirkstu — „Tev būs! Tev nebūs!" Tie redz tajā tikai patvaļīgu aizliegumu un pavēļu sakopojumu. Tāpēc viņi nevar ciest, ka morāle iejaucas cilvēku ikdienīšķajās darīšanās, un vislabāk to iesprostotu kādā šaurā, izolētā telpā, lai tā tur glabājas kā kāda skaista, iespaidīga dekorācija, kuru izceļ dienas gaismā tikai atsevišķos svinīgos gadījumos.

Tas ir pilnīgi aplams ieskats. Morāli nevar izolēt no parastajām dzīves parādībām — morāle ir tā, kas cilvēku grib padarīt tādu, kādam viņam īstenībā jābūt, t. i. par īstu cilvēku vārda pilnā nozīmē. Jo, ka īsts cilvēks ir kas vairāk nekā uz pakaļkājām staigājošs zīdītājs ar labi attīstītām lielajām smadzenēm, to būs nojautis ikviens, kas par šo lietu būs mazliet padomājis.

Bet cilvēks var būt īsts cilvēks tikai tad, kad tas pilda zināmus objektīvus nosacījumus. Un šie nosacījumi ir tik stingri, ka cilvēks izdzēš savu cilvēciskumu, tiklīdz viņš tos pārkāpj. Tie viņa dzīvei tikpat nepieciešami kā zivij ūdens. Bet, kamēr neviena zivs labprātīgi nelec no ūdens ārā, lai sausumā nobeigtos moku pilnā nāvē, cilvēkam nav šī nemaldīgā instinkta, un viņš var tā apstulbt, ka reizēm tīšu prātu meklē savu bojā eju. Viņš ir apbalvots ar brīvu gribu — cilvēka gara augstāko dāvanu — un var izvēlēties sev dzīvību vai nāvi, tiešā un pārnestā nozīmē. Morāles likumi ir dievišķās aizredzes nospraustās ceļa zīmes, kas grib cilvēkam palīdzēt nenomaldīties no cilvēcības ceļa un saglabāt savu īsto „es." Kur šīs ceļa zīmes tiek iznīcinātas vai subjektīvi sagrozītas, tur atsevišķos cilvēkos un veselās tautās zūd cilvēcība, un tie pārvēršas ģļevos izvirtuļos, stulbos termitos vai briesmīgos robotos.

Bet kādas attiecības pret morāli ir rakstniekam? Vai viņa uzdevums ir sludināt morāli savos darbos?

Nē! Morāli sludināt ir spredikotāju un skolotāju uzdevums. Rakstnieka uzdevums ir tēlot dzīvi un cilvēkus visā to daudzveidībā. Viņa viela ir visa pasaule — reālā un sapņu pasaule. Tajā ietelp garīgais un miesīgais, ceļais un zemiskais, svētais un grēcīgais, traģiskais un smieklīgais. Rakstniekam ir tiesība brīvi izvēlēties savu darbu tematu, tēlot jebkuru dzīves parādību — kā labo, tā ļauno.

Bet īstais rakstnieks netēlo vien. Viņš nav tikai vienkāršs spogulis, kas mēchaniski atspoguļo visu notiekošo. Nē, kā noslēpumainā degpunktā viņš sakopo visu redzēto, domāto un izjusto, koncentrē un kristallizē to, un lasītājs saņem to kā īstu jaunradījumu. Ikviens īsts rakstnieks, dažreiz varbūt to nemaz neapzinādamies, cenšas iespiesties lietu, cilvēku un notikumu būtības dziļumos, saskatīt „īsto" seju, Radītāja domāto pirmveidu. Kā ar rentgena stariem īsts rakstnieks līdz ar to atsedz vismaz kādu daļu tās objektīvās, absolūtās kārtības, kas slēpjas aiz visiem ārējiem sarežģījumiem un šķietamās nekārtības.

Rakstnieks nesludina morāli, un tas viņam nav jādara. Bet viņam jāatzīst morāles likumi, jo viņa darbi ietekmē lasītāju morāliski vai nemorāliski! Ikviens, kas būs izsekojis un pārdzīvojis līdz tēlotā varoņa gaitas, viņa priekus un bēdas, cerības un vilšanos, viņa dzīvi un nāvi, aizvērdams grāmatu, nodos par to kādu morālisku spriedumu: „Jā, tā tam vajadzēja notikt," vai „Nē, tas nebija pareizi darīts!"

Nevienam rakstniekam nedrīkst pārmest morāles trūkumu, ja viņš savos darbos tēlo nemorāliskas lietas, jo arī tās ir daļa dzīves. Pie dzīves pieder viss: puķu vāzes un atkritumu tvertnes, ziedošas pļavas un smirdošas kloākas, milestība un slepkavība. Rakstnieks nozieguos pret patiesību, ja viņš šīs lietas negribētu redzēt, vai tīšu prātu mēģinātu noklusēt. Tāpēc var gadīties, ka pat vispiedauzīgāko situāciju attēlošana dažreiz ir attaisnojama un mākslinieciski nepieciešama — kā zināmu apstākļu illustrācija, kā apsūdzība un iekšējais protests u. t. t. Rakstniekiem ir arī tiesība parādīt cilvēkiem tās tumšās dzelmes, kas snauž viņā, visas tās necilvēcības, uz kurām tas ir spējīgs. Bet allaž jāpaliek spēkā patiesības likumam: rakstnieks nedrīkst lasītājam iestāstīt, ka nejēdzība ir varoniba un balamutība — gudrība. Viņš nedrīkst neglītumu pārkrāsot par skaistumu, likt vāzes vietā uz galda atkritumu tvertni un apgalvot, ka tas ir normāls stāvoklis.

Diemžēl, mūsu presē sāk izplatīties pēdējais paveids. Visnotaļ jāuzdurās uz pilnīgi nejēdzīgu un piedauzīgu seksuālo izdarību aprakstīšanu, bez kādas dziļākas vajadzības un attaisnojuma. Bet tēlot neķītro paša neķītrā dēļ, tiksminoties ap to pašam un spekulējot uz šo tiksmi lasītājā, ir pornogrāfija!

Es zinu, man atbildēs, ka tāda seksuāla mu]āšanās pašlaik ir „modē" visā pasaulē. Bet tas vēl nav nekāds arguments. Pirmkārt, nekur nav sacīts, ka mūsu mazajai tautai, kam tik svarīgi saglabāt sevi kā garīgi, tā fiziski, jākēmojas pakaļ deģenerātu radītaļai modei. Otrkārt, aiz lielas daļas šo rakstnieku gandrīz vai nepanesamā reālisma — lai mīnam kaut vai tikai Grēmu Grīnu un Hemingvēju — bieži slēpjas godīgas pūles sagrauj tukšās fasādes un atrast īsto cilvēcību. Tāpēc viņu tēlojumi reizē atbaida un saviļņo.

Brīnos, ka mums, kas taču vietā un nevietā lepojamies ar savu augsto kultūru, trūkst noteiktas nostājas pret šo slimīgo parādību.

Nesadulkosim latviešu gara dzīves ūdeņus, lai mums kādu dienu nebūtu jādzird no mūsu brāļiem un māsām dzimtenē vārdi, kuŗus komūnistu jaunatnes festivāla laikā Vīnē sacīja kāds satelītu valsts jauneklis, rādīdams uz afišu stabu, kur, blakus citiem plakātiem, kāds naktslokālēs reklamēja savas kaildejotājas un „strip-tease:" „Vai tā ir jūsu daudzinātā Rietumu kultūra?"

— **Lūcija Sargūnas.**

PRĀVESTS ALFRĒDS GRĪNBERGS PĒDĒJĀ GAITĀ

Prāvests A. Grīnbergs dzimis 1883. g. 27. oktobrī un par mācītāju ordinēts 1926. g. Skrundas draudzē. Par prāvestu iecelts 1957. g. Savā ilgajā darbības laikā prāv. Grīnbergs Skrundas draudzi bija izveidojis par vienu no lielākajām Kurzemē. Ja viņa darbības sākumā draudzē bija reģistrēti tikai 900 draudzes locekļu, tad darbības beigās to skaits sasniedza jau 6000.

Pēc 1. pasaules kara Skrundas draudze bija penīkusi, baznīca karā sašauta, bet ar māc. Grīnberga pūlēm baznīca tika atjaunota, ērģeles paplašinātas, iekārtota plaša draudzes zāle ar ērtām blakus telpām sarīkojumiem, nodibināta svētdienas skola un kristīgās jaunatnes pulciņš, no kuŗa vēlāk nāca dedzīgi draudzes darbinieki, kas rosīgi darbojās un vēl tagad dzimtenē darbojas draudzes dzīves izkopšanā. Pie jaunatnes pulciņa pastāvēja arī jaukts koris un pūtēju orķestris, kas kuplināja dievkalpojumus, sarīkojumus un piedalījās mirušo apbedīšanā. Draudzes locekļi sirsnīgi atbalstīja savu mācītāju un kā pateicību par svētīgo darbu dāvāja viņam zelta krustu, kuŗa nēsāšanas tiesības apstiprināja Baznīcas virsvalde.

Trimdā prāv. A. Grīnbergs dzīvās 1944. g. oktobrī. Četrus gadus apkalpoja Rendsburgas draudzi, bet pēc nometnes likvidēšanas kādu laiku dzīvoja Pinnebergas nometnē, reizēm aizstādams šīs draudzes mācītāju prof. K. Kundziņu. Vēlāk prāvests Grīnbergs tika komandēts uz Bodenteichu, lai apkalpotu veco ļaužu mītnes draudzi, bet pēc šīs mītnes likvidēšanas pārcelts tādā pašā uzdevumā uz Fāreles veco ļaužu mītni. Kad pagājušā gadā arī Fāreles mītni sāka likvidēt, tad prāv. Grīnbergs pārcēlās uz Delmenhorstas veco ļaužu mītni „Stephanusstift" un līdz ar viņu arī draudzes locekļi, par cik to atļāva telpas mītnē. Tā kā prāvesta veselības stāvoklis jau Fārelē bija iedragāts un kavēja amata pildīšanu, tad par viņa aizstāju archibiskaps iecēla māc. P. Urdzi Oldenburgā, kas arī turpmāk aprūpēs Delmenhorstas latviešu ev.-lut. draudzi.

Par aizsaulē aizgājušo skumst ne vien viņa piederīgie, bet arī visi tie daudzie, kam sirmais dvēseļu gans licis savas rokas uz galvas, tos mierinādams un svētīdams.

Mierīgu dusu svešas zemes smiltājā!

Raits Ritums.

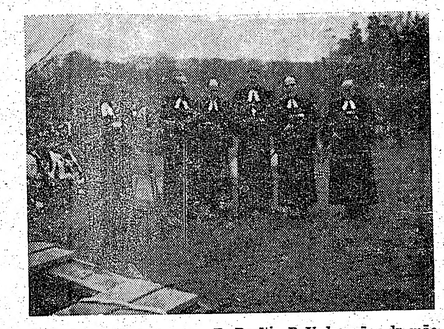

Mācītāji pie atvērtā kapa: E. Rozītis, P. Urdze, vācu dr. māc. Mechau, J. Urdze, R. Bērziņšun lietuv. māc. Keleris.

LATVJU DZIESMAI VELTĪTIE 10 GADI

VĪRU KORIS VIESTURS BALTĀS UN NEBALTĀS DIENĀS

Cauri gadu simteņu apspiestībai dziesma latviešu tautai bija vienotāja, mierinātāja un spēka devēja, kas līdzēja pārvarēt grūtības. Vai gan lai tāpēc brīnāmies, ka latviešu trimdinieki, tikko šinī zemē iekārtojušies, meklēja vienotību, izklaidēšanos un stiprinājumu latvju dziesmā? Tā arī 1950. gadā Sv. Katarinās diriģents J. Pālens, un 1951. gadā Niagarā diriģents V. Linde atrada dziesmai labvēligi noskaņotus dziedoņus, un koŗi, bez dibināšanas sapulcēm, bija nodibināti.

Sākumā Sv. Katarinās valdījusi doma par dubultkvarteta radīšanu, bet uz J. Pālena ierosinājumu, apsverot balsu sastāvu, palikuši pie vīru koŗa. Mēģinājumus sākumā notur latviešu ev.-lut. draudzes īrētās baznīcas telpās Genevas ielā. Rudenī jaunais koris; kaut arī tikai 9 vīru sastāvā, piedzīvo pirmās „ugunskristības" valsts svētku sarīkojumā. Kādu mēnesi vēlāk, kuplinot Ziemassvētku dievkalpojumu, nu jau 12 vīru, atskaņo: Klusa nakts, svēta nakts, Es skaistu rozīt' zinu un Hernhūtiešu dziesmu.

Pamazām, dziedātāju skaitam vairojoties, koris nostiprinās. Mēģinājumus pārmaiņus notur pie Emīļa Saksa, kas jau toreiz iepircis māju. Nav vietējā latviešu sabiedrībā kaut cik svarīgāka sarīkojuma, kur neaicinātu arī koŗi kuplināt programmu. Diriģentam Pālenam pārceļoties darbā uz Toronto, koŗi ņem savās rokās Emīls Sakss, tā paglābjot koŗi no izīršanas. Taču, tāpat kā pravietis paša zemē netiek uzklausīts, tā arī diriģents no pašu vidus ne katru reizi gūst vajadzīgo atsaucību, un koris sāk nīkuļot.

No Zviedrijas 1951. gadā iebrauc komponists Valdemars Linde ar ģimeni, kas kādā farmā Sv. Katarinas pievārtē kalpo savu līguma gadu. Ilgās pēc latviešu sabiedrības viņš bieži viesojas Niagarā, meklējot iespējas darbu farmā izbeigt. Augusta mēneša sākumā rodas iespēja dabūt dzīvokli un arī saistīties spēkstacijas būvdarbos. Līdz ar to arī sākas jauns posms Niagaras un Sv. Katarinas latviešu koloniju sabiedriskajā dzīvē.

Jau septembrī apzināti 7 dziedātāji, un Linde tos veiksmīgi apmāca savā dzīvoklī, 2308 Drummond Rd. Kā mūzikas instrumentu izlieto Lindes no Zviedrijas līdzi atvestō saliekamo ērģeli. Nav tālu pirmās 18. novembŗa svinības, kuŗas jaunais koris kuplina skandējot J. Graubiņa Daugavas Vanagu dziesmu. Norvīja Kaŗaviŗu un J. Vītola Nakti, kas ir par ierosinājumu daudziem klausītājiem vēlāk atrast ceļu uz koŗi.

Šinī laikā, sakarā ar spēkstacijas būvdarbiem Niagarā ir liels tautiešu pieplūdums. 1952. gada rudenī korim pievienojas bez diriģenta palikusī Sv. Katarinas vīru vienība un, Lindem pārceļoties uz dzīvi Čipavā, koris jau ir 25 vīru sastāvā.

Vasarā un rudenī mēģinājumus notur tukšā farmas šķūnī — kūtī, bet iestājoties ziemai — Niagarā, īrētās telpās. Nošu iegāde, bet jo sevišķi telpu īre mēģinājumiem, kuŗi notiek 2-3 reizes nedēļā prasa lielus līdzekļus, kādēļ drīzi kā Niagaras, tā Sv. Katarinas koŗa daļas pievienojas attiecīgai Daugavas Vanagu nodaļai. Tā atbalsta koŗus ar ievērojamiem līdzekļiem, un abas koŗa daļas turpina pastāvēt viena no otras patstāvīgas kā financiāli, tā administrātīvi. Tāda kārtība nerada arī nekādu grūtību, jo Linde pats, būdams saticīgas dabas, novērš koŗa dzīvē katru pārpratumu un ar taisnīgu un lietpratīgu vadību saista dziedātājus.

1953. gada 25. jūlijā notiek koŗa „kristības", izraugot korim senā latvju virsaiša Viestura vārdu, un nākošā pavasarī tiek ievēlēta visam korim kopēja pārvalde.

Līdz pat 1953. gada pavasarim koris papildina citu rīkotuš sarīkojumus, dzied valsts svētku svinībās, aizvesto piemiņas dienās u. t. t., bet šinī pavasarī sarīko arī pirmo patstāvīgo koncertu, kuŗā piedalās 40 vīri. Turpmāk šādi koncerti rīkoti katru gadu.

Līdzšinējie panākumi Lindi vēl neapmierina. Koŗi papildināt no vietējo tautiešu vidus tālāk vairs nav iespējams, kādēļ viņam rodas doma organizēt arī citās pilsētās latviešu vīru koŗus, kuŗi patstāvīgi sagatavotu vienu koncerta programmu un galīgo slīpējumu iegūtu samērā nedaudzos mēģinājumos. Tā savā laikā vēl brīvā Latvijā ticis organizēts vīru koŗis Dziedonis.

Bijušais Sv. Katarinas vīru koŗa vienīs no pašiem pirmajiem dziedātājiem — R. Tūters, palīdz noorganizēt dziedātāju saināksmi Toronto. Sanākušo dziedātāju vairākums Lindi pazīst no iepriekšējām dziesmu dienām, un pēc īsām debatēm 1954. gada 12. decembrī top Vīru koŗa Viesturs Toronto nodaļa. Par dirigentu tai izrauga Viktoru Rundānu, reizē arī vienojotles, ka abu nodaļu diriģenti ir kopkoŗu virsdiriģenti. Pēc pārrunām abi diriģenti pārmaiņus notur pirmo mēģinājumu.

Nākošā pavasarī draudzīgās pārrunās panāk vienošanos ar komponistu J. Ciruli par viņa diriģētā Hamiltonas latviešu biedrības jauktā koŗa viru pievienošanos viesturiešu saimei. Ar to koŗa sastāvs pieaudzis uz 100 vīriem, bet visvairāk Lindē priecājas par komponista J. Ciruļa piedalīšanos Viestura mūzikālajā vadībā, ieskatīdams viņa diriģēšanas māku kā ļoti augstu stāvošu.

Korim padomā milzīgi pasākumi, kā arī raditi ideāli apstākļi to īstenošanai. Hamiltonā, kā centrā, kopkoris noturēs kopmēģinājumus, gatāvojot kopēju koncertu, ko katru pavasari rīkotu Toronto, Hamiltonā, kā arī Sv. Katarinās vai Niagarā.

Bet šos koncertus Viestura dvēsele Linde vairs nepiedzīvo: 1955. g. 13. augustā notiek nelaimīgais gadījums, kas viņu aizsauc aizsaules dārzos, un liekas, ka viss plašais pasākums sakrītis kā kāršu namiņš. Taču tagad atklājas, cik stiprus pamatus Linde bija licis Viesturam. Atsevišķās nodaļās radās ļoti lielas grūtības, risinot diriģentu jautājumu.

Niagarā-Sv. Katarinās stāvokli pa otram lāgam glābj Emīls Sakss, bet vēlāk še darbojas Visvaldis Sūmanis. J. Cirulim pārceļoties uz Toronto, Hamiltonas koŗi vada komponists Imants Sakss. Kā virsdiriģenti sākumā darbojas J. Cirulis un V. Rundāns, un viesturieši atkal skandē latviešu dziesmas gan dažādos svētkos, gan kārtējos koncertos katru pavasari Toronto, Hamiltonā un Sv. Katarinās. Par spīti vajai veselībai, komp. J. Cirulis bieži mēro ceļu uz Sv. Katarīnām, lai palīdzētu šo nodaļu noturēt pie dzīvības. Šis ir Viestura koŗim īsts pārbaudījuma laiks. Pagrieziens rodas, kad 1958. g. Niagaras - Sv. Katarinas nodaļas vadību pārņem enerģiskā brīvmāksliniece L. Albertiņa un 1959. g. sākumā Toronto nodaļu — diriģents J. Barušs. Viņu sirsnīgā sadarbība gan savā starpā, gan arī attiecībās ar koŗi, atļauj cerēt uz ievērojamiem panākumiem nākotnē.

Metot skatu atpakaļ uz Viestura pagājušo 10 gadu darbību, gribas vēlreiz pieminēt Richardu Tūteri, kas, kā Toronto nodaļas priekšnieks, ļoti daudz darījis šīs nodaļas izveidošanā, un koris, viņam darba apstākļu dēļ pārceļoties uz Montreālu, izjuta lielo zaudējumu. Tāpat atzīmējami Niagaras - Sv. Katarinas nodaļas bij. valdes locekļa Paula Liepiņa sevišķie nopelni nodaļas kopā saturēšanā tieši korim visgrūtākajā laikā. Emils Sakss darbojies koŗi gan kā dziedātājs, gan diriģents, nošu rakstītājs, gan nodaļas priekšnieks un ar enerģiju, darba prieku un sirsnīgo pieeju latviešu dziesmai vienmēr bijis kā priekšzīme visam koŗim.

(Nobeigums 8. lpp.)

Savienotās VALSTĪS

ČIKĀGĀ

● Čikāgas DV apv. no amata atteicās Vanadžu kopas dibinātāja un priekšniece Annete Indāne; par Vanadžu priekšnieci ievēlēja L. Rozentāli. Vanadžu kopas dibinātājas un ilggadīgās priekšnieces A. Indānes darbs DV organizācijā ierakstīts neizdzēšami. To atzīst arī visas Vanadžu kopas dalībnieces un tās pulcējās, lai sumināt. čaklo darbinieci. Visu Čikāgas Vanadžu vārdā L. Rozentāle pasniedza A. Indānei piemiņas balvu — tautisku saktu. Šis Vanadžu salidojums noritēja īstā sirsnībā.

● Illinojas Latviešu palīdzības biedrība svētdien, 17. aprilī Lieldienas atzīmēja Čechu namā ar sanāksmi, kuŗai sekoja aktrises Nellijas Krenģeles stāsts par Lieldienām, un Laimona Krenģeļa vijoles solo „Ave Maria". Pēc tam visi pulcējās pie dāmu klātā Lieldienu galda.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzē š. g. 23. aprilī viesosies Dr. Ansis Karps un Latviešu biedrības telpās pl. 7 vakarā runās par temu „Dziņu un jūtu nozīme politikā". Draudzes dāmu komiteja rūpēsies par cienasta galdu, visi laipni aicināti.

● Sv. Jura dienas dievkalpojums šogad notiks 24. aprilī Vienības draudzes baznīcā, plkst. 10 no rīta. Dievkalpojumu kuplinās Vija Stokmane.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzē izraudzītā dāmu komiteja amatus sadalījusi šā: priekšniece R. Siliņa, vietnieces G. Hermane, V. Lauce, sekretāre Z. Kārkliņa, sekretāres palīdze E. Pope, kasiere A. Sietiņsone, palīdze A. Graube. Palīdzības sekcijā: E. Mieze, A. Lauce, O. Jansone. Sarīkojumu daļā E. Brūne un A. Libante. Saimniecības lietu vadītāja A. Švecha. Bez tam dāmu komitejā vēl darbojas: R. Puriņa, I. Jansone, L. Skuja, M. Ābele un A. Tālberga.

● ALJA's valdes locekle un zēlsirdīgo māsu skolas skolotāja Tija Māra Asare uzsaukta ar inž. mēch. Alvi Freimani no Čikāgas, laulības paredzētas 14. maijā Immanuela baznīcā Grand Rapidos. Bez tam šinī draudzē uzsaukta zēlsirdīgā māsa un sieviešu basketbola komandas dalībniece Ilga Gargurne ar Aldoni Kalniņu, laulības paredzētas 21. maijā Immanuela baznīcā.

● Vilnis Pakalns brīvprātīgi iestājies ASV bruņotajos spēkos un iedalīts flotē.

● Architekts Juris Leimanis šinīs dienās klusībā atskatījās uz 60 mūža pavadītiem gadiem. Viņš dzimis 1900. g. 19. aprilī Rāmuļu pag. kā lauksaimnieka dēls. Mācījies Auseja reālskolā Cēsīs un 1933. g. beidzis Latvijas universitātes architektūras fakultāti. Dažus gadus strādājis LSK architektu birojā, bet vēlāk Rīgas pilsētas jaunizbūves birojā. Pēc viņa projekta celtas tautskolas Turaidā, Galgauskā, tautas nams Saukā, apriņķa pārvaldes nams Ilūkstē u. c. celtnes. Uzvaras laukuma sacensībā ieguvis 1. godalgu.

1944. g. devies trimdā uz Vāciju, 1950. g. iecelojis Sav. Valstīs un Grand Rapidos strādā savā arodā. Pirms kāda laika viņš bija Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes priekšnieks, nepārtraukti ir tās padomes locekļis. Gavilnieku goda dienā sveica draudzes pārvalde, mācītājs, radi, draugi un paziņas.

● Jaunievēlētā Grand Rapidu latviešu biedrības valde konstruējusies sekojoši: biedrības pr-ks agr. A. Meiers (ievēlēts pilnsapulcē), viņa vietnieks J. Laucis, sekretārs J. Andersons, vietnieks A. Zemītis, kasieris V. Valts, vietn. A. Grīnbergs, sarīkojumu daļas vadītājs A. Lapsiņš, vietn. Ed Bērziņš, saimniecības pārzinis P. Golts. ALT Vašingtonas aisambļa viesizrāde notiks nevis 27. aprilī, bet 26. aprilī, Latviešu biedrības namā.

● Māc. Kr. Hermanis kristījis Līgas un Artura Kozlovsku meitu Mairu.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes nekustama īpašuma fondam Hugo Kerpes ģimene ziedojusi $100,- Bez tam nodoti vēl citi mazāki ziedojumi.

● 26. aprilī 65 gadu robežu pārkāpa Kārlis Šulcs. Šie gadi ASV dod tiesības saņemt vecuma pensiju un doties atpūtā. K. Šulcs, liekas, par to nav domājis, viņa fiziskie spēki nav izsmelti, visus aizvadītos gadus viņš pat nav nopietni slimojis. Jubilārs dzimis 1895. g. 20. aprilī Nīcas apkaimē, beidzis Liepājas pilsētas skolu un iemācijies litografa amatu. Vēlāk pievērsies būvniecībai un strādājis kā būvkonstruktors. Pirms izceļošanas uz Vāciju strādājis Liepājas kuģu būvētavā „Tosmāre", pildot vecākā konstruktora amatu. Grand Rapidos atradis savai profesijai diezgan tuvu darbu antīko mēbeļu fabrikā, kur jau strādā apm. 10 gadus. K. Šulcs ar dzīves biedri izaudzinājuši dēlu un meitu, kas abi guvuši labu izglītību. Goda dienā K. Šulcu viņa dzīves vietā pašu mājā bija ieradušies apsveikt māc. Kr. Hermanis, māc. J. Lazda, ģen. O. Dankers, Dr. Birzgalis, Dr. Zadvinskis, strēlnieku kopas priekšnieks A. Eversons u. c., kas nodeva gaviļniekam ziedus, veltes un visa laba vēlējumus.

V. Z.

7. maijā 1960., plkst. 8.30, 1087 Queen St. W.
(pie Dovercourt Rd.)
Vīru koŗa VIESTURS
KONCERTS
Diriģenti: L. ALBERTIŅA, J. BARUŠS, I. SAKSS.
Pēc koncerta D E J A — pie labas mūzikas. Atspirdzinājumi.
IEEJA: uz koncertu $1.00; uz deju $1.50; uz koncertu un deju $2.00. Jauniešiem līdz 16 gadiem ieeja uz koncertu brīva.
APMEKLĒT LŪDZ KOŖA VALDE

Tel.: WA 1-9541 TORONTO mājās RO 3-2445
WALLY'S GARAGE
SPECIĀLISTI uz automatiskajām transmisijām, motoru pārbūvēšanā, vispārējos remontos.
5 Robert St. (pie College un Spadina)

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W., dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

DEJA AR DIENAS KĀRTĪBU

Pag. nedēļā pastnieks man atnesa šādu paziņojumu: „S. g. 20. aprilī, Svētā Andreja baznīcas zālē, plkst 7.30 p. p. notiks TLJP dejas vakars. Dienas kārtībā: ar kaut ko nedzirdētu??! Visi biedri laipni ielūgti ierasties ar draugiem."

Hm, hm . . . jauniešu dejas vakars ar dienas kārtību!!!

NEPARASTS IELŪGUMS

Dažas dienas vēlāk, atkal ar pastnieka gādību, saņēmu šādu ielūgumu: „Faculty of Music The Royal Conservatory of Music of Toronto invites you to attend a recital by E. Z. on April 21-st. 1660., at 8.15 p. m."

Šķiet, konservātorijā ielavījies Drukas velniņš, lai mēģinātu šo koncertu izjaukt . . .

DIVI UZSKATI

Žurnālists Sp. Klauverts nesen kādā referātā Austrālijas latviešiem atklājis, ka žurnāls „Jaunā Gaita" esot vienīgais, kas „dzīvo, domā, meklē jaunus ceļus, neaizmirstot vecās takas, iepazīstina lasītājus jaunās paaudzes prizmā lauztā skatījumā ar pasaules literatūras un sabiedriski - politiskām problēmām, pieņemot no tām mums derīgo un tomēr nepazaudējot latvisko."

Laikraksts „Austrālijas Latvietis" šajā sakarā gan piebilst: „Tiem, kas JG lasījuši, droši vien, dūries acīs, ka referātā nebija neviena kritiska vārda, neviena norādījuma uz žurnāla kļūdām un kļūmēm, kādu taču netrūkst. Ja par kādu saka tikai labu vien, liekas, ka darīšana ar propagandu, bet ne literāri kritisku apskatu, kādu bija pamats gaidīt no šāda veida referāta."

Ego.

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Z v a n i t
HU 5-6121 vai HU 3-9187
T o r o n t o.

10 GADU JUBILEJAS SPECIĀLPĀRDOŠANA

609 YONGE IELĀ, TORONTO

Piemērotākās dāvanas Mātes dienā, iesvētībām, dzimšanas dienām, vārda dienām, kāzām un citām vajadzībām par ļoti zemām cenām. Šai gadījumā cenas ir reducētas no 10 līdz 50%. Skaņu plates, sākot ar 75¢, grāmatas — ar 50¢. Roku darināti galdauti un servjetes no $2,95, importēta zīdaiņu veļa, sākot ar $1,25, divānspilvenu pārvalki, sākot ar $3,95, vācu Perlon dāmu zeķes, sākot ar 75¢. Brīnišķīgas no Vācijas importētas 23-daļīgas kafijas servizes 6 personām, ar kafijas trauku, krējumtrauciņu, cukurtrauku — tikai $14,95; kafijas un pusdienu servizes 8 personām — 54 priekšmeti — $44,50, 66 priekšmeti — $65,00; 1/2 personām 95 priekšmeti $74,50. Nerūsoši naži, dakšiņas, karotes, 24 gab. $17.95; kristalla glāzes, karafes, keramika, servēšanas piederumi, importētas spēļlietas, arī šacha figūras un šacha galdiņi, tāpat rotas lietas un daudz citādi importēti priekšmeti — par nepārspējami zemām cenām. Roku darināti foto albumi ar latviskiem motīviem un ornamentiem. Arī grāmatu vāki, galda bloknotes un daudz c. lielā izvēlē par reducētām cenām.

IMPORTPREČU NAMS

DĀVANĀM UN SKAŅU PLATĒM

WALTER KOPPEL

609 YONGE ST. TORONTO 5. ONT. CANADA

WA 4-4596

SARĪKOJUMU KLĀSTS DV SVĒTKIEM KANADĀ

SVĒTKI NOTIKS TORONTO

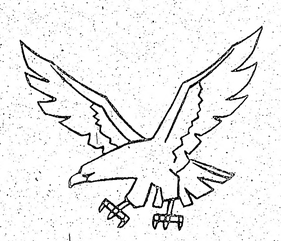

DV

no 21. maija līdz 5. jūnijam

DV namā notiks

MĀKSLAS IZSTĀDE

LATVIEŠU CIŅU UN TRAĢĒDIJAS ZĪMĒ

piedaloties Kanadā, ASV un Eiropā dzīvojošiem māksliniekiem. Ieeja brīva

VĪRU KORU KOPKONCERTĀ

sestdien, 28. maijā plkst 5.00 p. p.

Ītona auditorijā dzirdēsim vīru korus no Kanadas un ASV virsdiriģentu — komponistu Jāņa Ciruļa (Kanada) un Bruno Skultes (ASV) vadībā.

SVĒTKU DIEVKALPOJUMS

piedaloties Toronto mācītājiem — A. Briedim, A. Čopam un A. Lūsim, notiks

svētdien, 29. maijā plkst.9 os no rīta, Sv. Andreja baznīcā

kad Kanadas DV glabāšanā nodos no Eiropas pārvesto 32. pulka kaujas karogu. Koncerta daļā dziedās „Dainas" koris, diriģente E. Freimane, soprānsbrīvmāksliniece E. Karlsone-Bērziņa un haritons Pēteris Geistauts.

LIELĀ JUNDA

29. maijā, plkst. 12-os dienā, Lietuviešu namā, College ielā

Ieeja $1.50

Latviešu daiļamatnieku savienības Kanadā rīkotā

DARBU SKATE

no 27. - 30. maijam, Sv. Jāņa draudzes namā.

Ieeja brīva

TEĀTRA IZRĀDE

svētdien, 29. maijā, pl. 6.00 vakarā

Lietuviešu zālē Ērika Ādomsona traģikomēdija „Māla Ansis".

Izrādi vadīs bij. Rīgas Dailes teātŗa aktrise Emma Znotiņa-Kalniņa. Dekorātors V. Vare.

Ieejas maksa $1.50 un $2.00

Svētku apmeklētājiem būs vienreizēja izdevība redzēt vienkopus mūsu bijušo karavīru

GŪSTA LAIKĀ

izstrādātās pieminlietiņas, izdotos rakstus, dažādus uzņēmumus un zīmējumus

svētdien, 29. maijā,

Lietuviešu namā

SPORTA SPĒLES un SACENSĪBAS

Šaušanā

sacentīsies komandas un individuāli (pieaugušie un jaunatne 14-17 g. iesk.) šāvēji no ASV un Kanadas. Sacensības notiks sestdien, pl. 10.00 no rīta, Sidrabenē.

Volejbolā

sestdien, pl. 12.00 dienā

Woodgreen Community Centre telpās.

Ieeja 50c.

Futbolā,

sestdien, pl. 2.00 p.p.

Broadview futbola laukumā pie Eastern YMCA's. Ieeja $1.00

Basketbolā, svētdien, pl. 3 p.p.

lietuviešu namā.

Visās augšminātajās sporta spēlēs sacentīsies ASV un Kanadas DV meistarkomandas.

RAKSTNIEKU CĒLIENĀ

svētdien, 29. maijā, pl. 3.00 pēc p.

Sv. Andreja baznīcas zālē piedalīsies Kanadā dzīvojošie latviešu rakstnieki, kā arī jauno latviešu rakstnieku grupa no ASV. Ieejas maksa $1.00

SVĒTKU BALLE — Palace Pier

28. maijā, plkst. 8 vakarā

Ieeja $3.00

BIĻEŠU IEPRIEKŠPĀRDOŠANA:

Pa pastu: pie Rīcības komitejas kasiera V. Gravas, 46 Aberdeen Ave., Toronto, Ont., Canada.

DV NODAĻĀS biļetes rezervējamas līdz 15. maijam.

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 Huron St., Toronto.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ, 802 Bathurst St., Toronto.

VENUS PUĶU VEIKALĀ, 231 Roncesvalles Ave., Toronto.

CALLA PUĶU VEIKALĀ, 727 Danforth Ave., Toronto.

MŪZIKA TORONTO

KANADIEŠU KLAUSITĀJI ATSAUCĪGI UZŅEM J. MEDIŅA SKAŅDARBUS

Šis ir laiks, kad daudzas kanadiešu mākslas skolas un privātstudijas rīko audzēkņu vakarus, kuŗos bieži vien piedalās arī latviešu toposie mākslinieki. Tā, piem. Toronto Karaliskās konservātorijas klavierskolotājas Almas Kokburnes audzēkņu vakarā, kas pulcināja ap 200 klausītāju, piedalījās arī divas latvietes — Ruta Viškere-Treija un pianiste Ilze Didrichsone-Štrāla. Šķiet, šis bija pirmais gadījums, kad kāds latviešu mūzikis Toronto Karaliskajā konservātorijā atskaņoja Jāņa Mediņa klavierkompozicijas. I. Didrichsone ar drošu techniku un respektējamu mūzikālitāti atskaņoja divas J. Mediņa prelūdes, kuŗas kanadiešu publika uzņēma ar lielu atsaucību. Māksliniece, kas jau pirms vairākiem gadiem sekmīgi beidza konservātoriju, atskaņoja arī divus Debisi darbus: **„La Cathedrale Englutie"** un **„Jardins cous la Pluie"**. Sevišķi imponēja pēdējais darbs ar savu rotaļīgumu un mūzikālo frazējumu.

Ruta Viškere—Treija, 9. kursa audzēkne, klausītājiem cēla priekšā tikai vienu darbu — J. Sibēliusa Romanci, kuŗas mūzikālā līnija bija teicami izturēta. Uz šo interesanto vakaru bija ieradušies arī daudzi mūsu tautieši — nopietnas mākslas cienītāji.

Šis nedēļas sākumā startēja vēl viens latvietis —, TKK audzēkņu vakarā — vijolnieks Imants Raminš no Kochrēnas, kas jau ilgāku laiku mācās vijoles spēli pie izcilā kanadiešu vijolnieka Alberta Pratca. Pēdējais ir CBC simfoniskā orķetŗa koncertmeistars. Jaunais, 16 g.v. I. Raminš mūzikai (sākumā tikai klavierspēlei) pievērsies jau 5 gadu vecumā. Kopš 1955. gada centīgajam jauneklim piešķirtas arī vairākas stipendijas un godalgas. Pirmdienas vakarā I. R. atskaņoja Korelli Sonātu vijolei.

A. K.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

22. un 23. aprīlī Baltiešu sporta svētki Kanadā, Centrālās YMCA's telpās.
24. aprīlī plkst. 4 pp. Bārnabas baznīcā brīvmāksl. M Tūteres klavierstudijas audzēkņu vakars.
24. aprīlī, pl. 5 p.p. YMCA's zālē, 15 Robin Ave., Modes skate. Sv. Jāņa draudzes sarīkoj.
27. aprīlī Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 8.10 pp., M. Vētras jaunā dziedoņu Vašingtonas un Klīvlendas koncertu atkārtojums.
30. aprīlī, Bostonas teātŗa viesizrāde Ītona auditorijā.
30. aprīlī Kolumba zālē Futbolistu vakars ar karalienes vēlēšanām.

TLB Ģimenes dienas sarīkojums

1. maijā, pl. 5 pp.
9. un 11. maijā Ītona auditorijā Diānas Virpas baletstudijas pirmizrāde.
28. maijā, plkst. 5.00, DV svētku koncerts Ītona auditorijā.
29. maijā, plkst. 12.00 DV svētku Lielā Junda, 1021 College St.
29. maijā, plkst. 3.00 p.p. Rakstnieku cēliens Sv. Andreja baznīcas zālē.
29. maijā, plkst. 6.00 vak., DV svētku teātŗa izrāde „Māla Ansis", 1021 College St.
29. maijā, plkst. 20.30 vak., DV biedru un viesu vakars, 1021 College St.
5. jūnijā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.
6. maijā TLB Dāmu komitejas rīkotais vakars „Kādreiz maijā."
7. maijā apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts.
14. maijā Koncertapvienības koncerts Parkdale Collegiate telpās
15. maijā TLB dāmu komitejas rīkotais Dr. J. Karola referāts TLB telpās.

HAMILTONĀ

24. aprīlī — Hamiltonas Daugavas Vanadžu sarīkojums - bazars.
7. maijā HLB lielās naudas loterijas izloze ar balli Rainbow Room telpās, Sanford St. 6.

SV. KATERĪNĒS

23. aprīlī apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts.

V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO,
(pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA BOSTONAS ANSAMBLIS

Bij. Latvijas Nacionālā teātŗa režisora un aktieŗa

Jāņa Lejiņa

40 gadu skatuves darba atceres viesizrāde

TORONTO

sestdien, 1960. g. 30. aprīlī, plkst. 8 vakarā, Eaton auditorijā, Eaton's College St.

SKABARGA SIRDĪ

Jāņa Lejiņa komēdija 3 cēlienos.

Skatuves gleznotājs — Ardis Vinklers.

Režisors — autors.

Tēlotāji: LOLITA LEJIŅA, VALENTĪNA VASILEVSKA, JĀNIS LEJIŅŠ, REINIS BIRZGALIS, JĀNIS PŪCE, GUNĀRS STRAUMĒNS, SILVESTRS LAMBERGS, BORISS ROGA.

Biļetes: $3.00; $2.50; $2.00 — iepriekšpārdošanā "Lotus" puķu veikalā, 802 Bathurst St. Izrādes dienā, 30. aprīlī, Eaton auditorijas kasē. Puscenu biļetes skolēniem dabūjamas tikai "Lotus" veikalā.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRIS

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO TEL. LE 6-0163

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

KERAMIKAS VAKARA KURSI IESĀCĒJIEM.

S&G TIRE SERVICE

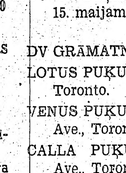

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

459 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 4-6602

- VISĀDA VEIDA ZIEMAS RIEPAS.
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs. Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS LTD.

A KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179,

GAIŠAS LIELDIENAS vēlē VISIEM TAUTIEŠIEM

Jaunās IMANTA grāmatas

ĀDOLFS ŠILDE

VAŽU RĀVĒJI

Sensācionāla grāmata ar autentiskām liecībām par partizāņiem Latvijā

Latviešu tauta pēc 1944. gada ne mazāk varoņīgi par ungāriem un poļiem cīnījusies pret komūnistu režīmu — tāds ir secinājums, kas gūstams no pazistamā autora tikko sarakstītā, uz autentiskām liecībām un pierādījumiem balstītā darba. Lappuse pēc lappuses tajā rāda latviešu tautas masīvo pretestību un vienprātīgo cīņu pret padomju okupantu. Šo cīņu drāmatisms liek sastingt lasītāja asinīm, bet reizē liek arī apjaust neapslāpējamo mūsu tautas gribu pretoties un šīs gribas apjomu pret nīsto varu. Grāmata ar pilnām tiesībām var pretendēt uz dokumentāru liecību kopojuma nosaukumu, kaut autors tajā paturējis aculiecinieku dzīvo stāstījuma veidu. Bet tieši tādēļ grāmata lasās aizraujīgi un jau ar pirmajām rindām pārceļ mūs to bezbailīgo cīnītāju vidū, kuŗu ticība Latvijai nepazist robežu.

VAŽU RĀVĒJI tieši šinī laikā ir aktuāla atbilde Maskavai, kuŗa šogad atzīmē Baltijas valstu okupācijas 20. gadadienu. Tā informē mūs par vēl maz zināmiem notikumiem Latvijā un ļauj uz šo pierādījumu pamata vēstīt brīvajai pasaulei par latviešu tautas nebeidzamo un nepārtraukto cīņu par savā tiesībām, taisnību, brīvību un mūsu tautas pašnoteikšanās gribu.

Partizānu cīņu vietas atzīmētas īpašā kartē, un grāmatu ilustrē līdz šim nekur vēl neredzēti attēli no dzimtenes. Grāmatas nobeigumā uz jaunākajām zinātniskajām atziņām balstīta autora apcere par tiesībām pretoties apspiedējam.

Grāmatas saņemšanu apgāds garantē vienīgi tiem, kuŗi to pasūtina un samaksā līdz 1960. gada 15. maijam. Subskribentiem, samaksājot līdz šim terminam, grāmatas cena, ies. $2.25 (parastā tirgus cena $2.80). Apgāds nevar solīt, ka varēs apmierināt grāmatas pieprasījumus arī pēc minētā termiņa.

JĀNIS GRĪNS

TRĪS LEĢENDAS

Šī grezni izdotā, uz izcilas kvalitātes papira ierobežotā skaitā iespiestā, Ervina Grīna iekārtotā un viņetēm rotātā grāmata ir apgāda IMANTA sveiciens rakstniekam un redaktoram Jānim Grīnam viņa 70. dzimumdienā, kas pagāja šīgada martā. — Ievadrakstu TRĪS LEĢENDĀM sniedzis literātūras kritiķis Jānis Rudzītis. Grāmatā ievietoti trīs Jāņa Grīna vēsturiski atmiņu stāsti, kuŗu fonā kā Latvija, tā Francija un arī hercoga Jēkaba kuģu ceļi uz Gvineju. Vērtējot šos stāstus, Pēteris Ērmanis saka, ka tie rāda koncentrētu prozu, smeldzīgu traģiku un rezingnētas atziņas. — Pasūtinot līdz 1960. gada 15. maijam, ies. $1.60, pēc šī termiņa $1.95.

JĀNIS ŠIRMANIS

ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI

Jauns romāns latviešu dēku literātūrā

Pazistamais spraigu notikumu un raitas darbības risinātājs J. Širmanis savā jaunajā romānā rāda latviešu ieceļotāju — dēku meklētāju Amerikā; viņu pavada laime dzīves ceļā, bet reizē vajā liktenīgas sagadīšanās raibu piedzīvojumu gaitās. Līdzi romāna varonim lasītājs nokāpj pazemē Rokiju kalnos, kur glabājas pasakaini dārgumi, un kopā ar viņu cīnās arī pret labi maskētiem gangsteŗiem Čikāgas sabiedrībā. Grāmata ieteicama saistošas lasāmvielas mīlētājiem — no pirmās līdz pēdējai rindai autors viņus patur savā varā. Cena: ies. $2.80.

ĢEN. RŪDOLFS BANGERSKIS

MANA MŪŽA ATMIŅAS

4 sējumos

I sējumā autors stāsta par savu bērnību, skolas gaitām, militāro izglītību, pieredzi krievu-japāņu un pirmajā pasaules karā, kā arī Ziemsvētku kaujās. Cena: ies. $4.80.

II sējumā ģenerālis apcer savas gaitas Krievijā un Tālajos Austrumos boļševiku revolūcijas un pilsoņu kara laikā, savu darbu un dzīvi brīvajā Latvijā, Latvijas boļševizēšanu Baigajā gadā un Latviešu leģiona sākuma posmu pēc boļševiku padzīšanas. Cena: ies. $5.20.

III sējums veltīts vācu okupācijas laikam, aplūkojot Leģiona vadības izveidošanos, Leģiona vienību tapšanu un apstākļus, kādos tās nokļuva frontē. Grāmatā parādīts Leģiona ģenerālinspekcijas darbs, rūpējoties par izkaisito latviešu spēku apvienošanu, gaisa izpalīgu likteni un Tornas būvpulkiem, civiliedzīvotāju drošību, apcietinātajiem patriotiem un tautu Kurzemes cietoksnī. Tekstu papildina plašs dokumentu un laikmeta liecību materiāls. Cena: ies. $5.60.

IV sējumā uzņemtas nodaļas par kureliešiem, Latviešu leģionu Vācijā kapitulācijas laikā, latviešu nacionālās komitejas darbu Vācijā, ģenerāļa 1945./46. g. dienas grāmata, kā arī plašs pielikums un papildinājumu krājums — ar dokumentiem, dienesta atzīmēm un citām laikmeta liecībām, kuŗu vidū ģenerāļa vēstules ieņem izcilu vietu.

Sējuma beigās plašs visās 4 grāmatās minēto personu rādītājs, kas aptver ap 1500 vārdu. Cena: ies. $6.00.

Visas četras daļas kopā aptver 1656 numurētas lappuses, kuŗām pieskaitāmas 144 attēlu lappuses ar 255 foto attēliem, kartēm un faksimiliem, kā arī satura rādītāji un personu rādītājs, līdz ar ko šis latviešu grāmatniecībā vienreizējais darbs aptver 1830 lappušu.

Visi sējumi kopā, pasūtināti un samaksāti līdz 1960. gada 15. maijam, $18,50.

Grāmatas pasūtināmas (reizē nosūtot samaksu):

DV GRĀMATNĪCA, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.
DV NORANDAS GRĀM., 183 Carter Ave., Noranda, Que.
Mr. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York, USA.
Mr. O. DĪĶIS, R. 2, Waverly, Ohio, USA.
Mr. R. KRŪKLĪTIS, 511 Charles St., East Lansing, Mich., USA.
Mr. A. KALNAJS, 711—719 W. Willow St., Chicago, USA.
Mr. J. MERŪLIS, Chaplin, Conn., USA.
GRĀMATU DRAUGS, 232—76th St., Brooklyn, N.Y., USA
un citās latviešu grāmatnīcās
vai tieši

Apgāds IMANTA, Oldmarken 12, Copenhagen, Danmark

P.S. Ja Jūs saņemat šo laikrakstu pēc minētā lēto grāmatu termiņa, šis termiņš automatiski pagarināts līdz laikraksta saņemšanas datumam (pieminiet, lūdzu, šo faktu, pasūtinot).

MĪLESTĪBAS DAIMONS U

... UN PIEDOD M

Konstantins Raudive. Alfrēda Kalr

Kā romānu rakstnieks K. Raudive ienāca latviešu literatūrā ar savu triloģiju Silvestŗa Pērkoņa memuāri. Pēc tam viņš ir sarakstījis vairākus romānus — „Nolādētās dvēseles," „Dieva zimogs," „Neredzamā Gaismā" u.c. Pēc triloģijas šis ir sestais romāns pēc skaita. Bez tam Raudive ir rakstījis esejas un filosofisku darbu „Chaosa cilvēks un viņa pārvarēšana" (pirmiespiedums vācu valodā).

K. Raudive ir galvenokārt domātājs, un tādēļ arī doma vai saturs dominē arī romānos. Rakstnieks ir nenogurdināms mūsu modernā un psichē saskaldītā šisdienas cilvēka dvēseles drāmas tēlotājs. Asi un skaudri, pat brīžiem iežēlīgi kaill tverts problēmas risinājums ir arī mūle apskatāmā romāna degpunktā. Tas ir romāns par draudzību un mīlestību, par nespēju izšķirties — teikt vai neteikt patiesību, un kā būtu pareizāki darīts. Kam dodama priekšroka cilvēku attieksmēs — vai līdzjūtībai — vai arī sevis piepildīšanai mīlestībā? Kur izeja? Tāda ir romāna centrālā problēma. Romānā ir tēloti divi laulāti pāri: Humberts — akmeņkalis, un viņa sieva — ārste Vendela. Ārsts Johanness un viņa sieva Renāte, kādreiz ievērojama skatuves māksliniece, tagad zaudējusi balsi. Bez šiem četriem, romāna varoņiem ir vēl skolotājs un romānu rakstnieks Joachims — Renātes un Johannesa draugs. Blakus personu šai romānā nav, izņemot vides tēlojumus. Romāns norisinās kādā vārdā neminētā kalnu pilsētā tuvu pie jūras; šķiet, autors apzināti nav vēlējies piesaistīt norises kādai noteiktai vietai vai laikam, tā pasvītrojot romānā tēloto cilvēku likteņu vispārcilvēcisko nozīmību. Kā Humberta un Vendelas, tā arī Johannesa un Renātes laulības nav laulības vārda īstā nozīmē; trūkst kopdzīves elementa. Kā Johanness, tā Vendela savā laikā ir noslēguši laulības, līdzjūtības mudināti. Strādādami kopēju darbu — abi ir ārsti — psichiatri — Johanness un Vendela viens otrā neprātīgi iemīlas. Tad arī sākās iekšējās dvēseļu cīņas un romāna drāmatisms.

Var pamatoti jautāt, kā rakstnieks ir ticis galā ar tik dziļa drāmatisma piesātinātas vielas apdari. Jau iesākumā minējām, ka Raudive ir galvenokārt domātājs. Romāna dzīves gudrībām liču plava pavas Lai minam dažas būt abpusīgi grie var atpestīt, tā nāt" vai arī: „P tība ārda un cel ir dzīvības un „Mīlēt ir bezga grūtāk nekā dziv jām. Ja tikko patīkami iepriec vielas izkārtojum cijā varētu vēl Konstantīns Ra rakstnieks, un dās, ka autoru rauj viņa tēlojum nesa sieva cie par ceļu atpaka par noskaidroš vības dāvišan Sai cijā viņai draugs Joachim Renātes iekšēj kas romāna da ga un nozīmīga rāka telpa", ja Johannesa cie daimonu. Rom noteikti būtu rakstnieks būtu vairāk uzmani pārdzīvojuma ses. Renātes at vai sevis pašas žiem ne visai chims un Vend kie un labāk i romānā. Vend ķigo šarmu un vu nespēju izš jaunu būdama jūtības pilna, dam pāri. Tai pikanti grēcig Reizē šķista autoram pat hannesa muiļ ga. Joachims cina ar nosl mantīsmu un ir tik pretrun jumos gan sp tās, ka ne vi Humberts ir negatīvs un jūtības varēj sieva.

Visi šie cil selē par tiesī pildīt sevi mī nodarīt otra iespējams. tam jāiet bo nāk nervu sa

SKATS PASAULES LITERĀTŪR

FRANČU ROMĀNA STRĀVA' FRA

II

Tomēr teorija ir viena lieta — un prakse otra. Praksē arī Rob-Grijē nevar iztikt gluži bez intrigas un psicholoģijas. Viņa darbiem (kā, piemēram, romānam „Le voyeur") ir kriminālromānu intriga; noziegums un pat zināmā mērā romāna personu psicholoģija atklājas pakāpeniski — sakarā ar gaŗajiem priekšmetu aprakstiem, kas it kā atkārtojas, bet īstenībā nedaudz maina savu veidu dažādos attēlotos laika sprīžos. Rob-Grijē prasa no saviem lasītājiem kriminālpolicistu uzmanību: tiem ir jāizurbjas cauri ar lielāko rūpību visiem viņa gaŗiem priekšmetu aprakstiem, lai atšķetinātu noziegumu kamolu. Tie ir nedzīvie priekšmeti, kas palīdz atklāt noziegumu: līdz ar to nedzīvās lietas Rob-Grijē romānos iegūst it kā simbolisku nozīmi. Kāds franču kritiķis pat runā par „hallucināciju pilno nedzīvo priekšmetu pasauli" Rob-Grijē romānos.

(Abu jaunstrāvnieku vadoņu N. Sarrotes un Rob-Grijē romānu sīkāks iztirzājums bija jau iespiests šinī laikrakstā 1957. gadā).

MIŠELS BITORS

Viens no interesantākiem „jaunās strāvas" pārstāvjiem ir Mišels Bitors (Butor). Kāds franču kritiķis viņu kopā ar Rob-Grijē un Klodu Simonu pieskai-

ta tā saukt pārstāvjieni literātūrā.

Bitors ir „jaunstrāvn gadi vecs. cējis tikai 3 gados viņš senajām va lisma virzie spaidu uz gleznas, un par jaunu c tūrā. Sorbo seno valod nodarbotīc filozofisko laika probl spogulojas studiju_beig lo: ir fran Ēģiptē, pēc lektors An lāk kādu kos un Žen metas uz par Gallim Minuit" a Pēdējā vi „jauno rak Grijē un n jā ietekmē manierismā šanā" ar jaucot un tagadnes tājumos B bu, paužot personisk ju un izv

& MARTEL Ltd.

REALTORS LTD.

MPE 1499 Yonge St., WA 5-2131.
mājās OX 1-8179,

IŠAS LIELDIENAS
vēlē
SIEM TAUTIEŠIEM

IMANTA grāmatas

ĀDOLFS ŠILDE

AŽU RĀVĒJI

grāmata ar autentiskām liecībām par partizāņiem Latvijā

pēc 1944. gada ne mazāk varoņīgi par uncinījusies pret komūnistu režīmu — tāds gūstāms no pazīstamā autora tikko sarakām liecībām un pierādījumiem balstītā lappuses tajā rāda latviešu tautas masīvo prātīgo cīņu pret padomju okupantu. Šo liek sastingt lasītāja asinīm, bet reizē liek āpējamo mūsu tautas gribu pretoties un pret nīsto varu. Grāmata ar pilnām tiesiuz dokumentāru liecību kopojuma nosautajā paturējis aculiecinieku dzīvo stāstiieši tādēļ grāmata lasās aizrautīgi un jau ām pārcej mūs to bezbailīgo cīnītāju vidū, ai nepazīst robežu.

t tieši šinī laikā ir aktuāla atbilde Maskazīmē Baltijas valstu okupācijas 20. gadamūs par vēl maz zināmiem notikumiem šo pierādījumu pamata vēstīt brīvajai patautas nebeidzamo un nepārtraukto cīņu taisnību, brīvību un mūsu tautas pašno-

vietas atzīmētas īpašā kartē, un grāmatu kur vēl neredzēti attēli no dzimtenes. Grāuz jaunākajām zinātniskajām atziņām balar tiesībām pretoties apspiedējam.

emšanu apgāds garantē vienīgi tiem, kuri maksā līdz 1960. gada 15. maijam. Subskrijot līdz šim terminam, grāmatas cena, ies. s cena $2.80). Apgāds nevar solīt, ka varēs tas pieprasījumus arī pēc minētā termiņa.

JĀNIS GRĪNS

ĪS LEĢENDAS

tā, uz izcilas kvalitātes papīra ierobežotā Ervīna Grīna iekārtotā un viņetēm rotātā IMANTA sveiciens rakstniekam un redakam viņa 70. dzimumdienā, kas pagāja šīvadrakstu TRĪS LEĢENDĀM sniedzis liteānis Rudzītis. Grāmatā ievietoti trīs Jāņa itmiņu stāsti, kuŗu fonā kā Latvija, tā ercoga Jēkaba kuģu ceļi uz Gvineju. Vēr-Pēteris Ērmanis saka, ka tie rāda koncendzīgu traģiku un rezingnētas atziņas. — 60. gada 15. maijam, ies. $1.60, pēc šī ter-

JĀNIS ŠIRMANIS

A CILPAS PIEDZĪVOJUMI

romāns latviešu dēku literātūrā

praigu notikumu un raitas darbības risinā-savā jaunajā romānā rāda latviešu iecelojklētāju Amerikā; viņu pavada laime dzīves jā liktenīgas sagadīšanās raibu piedzīvojuromānā varonim lasītājs nokāpj pazemē ar glabājas pasakaini dārgumi, un kopā ar et labi maskētiem gangsteŗiem cīkāgas saīta ieteicama saistošas lasāmvielas mīlētās līdz pēdējai rindai autors viņus patur savā $2.80.

N. RŪDOLFS BANGERSKIS

A MŪŽA ATMIŅAS

4 sējumos

ors stāsta par savu bērnību, skolas gaitām, pieredzi krievu-japāņu un pirmajā pasauziemsvētku kaujās. Cena: ies. $4.80.

nerālis apcer savas gaitas Krievijā un Tālaoļševiku revolūcijas un pilsoņu kara laikā, dzīvi brīvajā Latvijā, Latvijas boļševizēšanu Latviešu leģiona sākuma posmu pēc boļše-Cena: ies. $5.20.

veltīts vācu okupācijas laikam, aplūkojot izveidošanos, Leģiona vienību tapšanu un tās nokļuva frontē. Grāmatā parādīts Lepekcijas darbs, rūpējoties par izkaisīto latienošanu, gaisa izpalīgu likteni un Tornas iedzīvotāju drošību, apcietinātajiem patrioKurzemes cietoksnī. Tekstu papildina plašs ikmeta liecību materiāls. Cena: ies. $5.60.

uzņemtas nodaļas par kureliešiem, Latviešu apitulācijas laikā, latviešu nacionālās komijā, ģenerāļa 1945./46. g. dienas grāmata, kā ms un papildinājumu krājums — ar dokuta atzīmēm un citām laikmeta liecībām, kuŗu ēstules ieņem izcilu vietu.

ās plašs visās 4 grāmatās minēto personu rāer ap 1500 vārdu. Cena: ies. $6.00.

daļas kopā aptver 1656 numurētas lappuses, mas 144 attēlu lappuses ar 255 foto attēliem, imīliem, kā arī satura rādītāji un personu ko šis latviešu grāmatniecībā vienreizējais 30 lappušu.

kopā, pasūtināti un samaksāti līdz 1960. gada 50.

asūtināmas (reizē nosūtot samaksu):

ICA, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.
S GRĀM., 183 Carter Ave., Noranda, Que.
Ellwood St., New York, USA.
.2, Waverly, Ohio, USA.
LITIS, 511 Charles St., East Lansing, Mich.,

S, 711—719 W. Willow St., Chicago, USA.
IS, Chaplin, Conn., USA.
AUGS, 232—76th St., Brooklyn, N.Y., USA
un citās latviešu grāmatnīcās
vai tieši

NTA, Oldmarken 12, Copenhagen, Danmark

s saņemat šo laikrakstu pēc minētā lēto grāšis, termiņš automatiski pagarināts līdz laikmas datumam (pieminiet, lūdzu, šo faktu, pa-

MĪLESTĪBAS DAIMONS UN SEVIS PĀRVARĒŠANA

Mirdza Kroņlejc

. . . UN PIEDOD MUMS MŪSU VAINU

Konstantins Raudive. Alfrēda Kalnāja apgāds 1959. g. Čikāgā. 259 lp.

Kā romānu rakstnieks K. Raudive ienāca latviešu literatūrā ar savu triloģiju Silvestŗa Pērkoņa memuāri. Pēc tam viņš ir sarakstījis vairākus romānus — „Nolādētās dvēseles," „Dieva zīmogs," „Neredzamā Gaisma" u.c. Pēc triloģijas šis ir sestais romāns pēc skaita. Bez tam Raudive ir rakstījis esejas un filosofisku darbu „Chaosa cilvēks un viņa pārvarēšana" (pirmiespiedums vācu valodā).

K. Raudive ir galvenokārt domātājs, un tādēļ arī doma vai saturs dominē arī romānos. Rakstnieks ir nenogurdināms mūsu modernā un psichē saskaldītā šisdienas cilvēka dvēseles drāmas tēlotājs. Asi un skaudri, pat brīžiem iežēlīgi kaili tverts problēmas risinājums ir arī nule apskatāmā romāna degpunktā. Tas ir romāns par draudzību un mīlestību, par nespēju izskirties — teikt vai neteikt patiesību, un kā būtu pareizāki darīts. Kam dodama priekšroka cilvēku attieksmēs — vai līdzjūtībai — vai arī sevis piepildīšanai mīlestībā? Kur izeja? Tāda ir romāna centrālā problēma. Romānā ir tēloti divi laulāti pāri. Humberts — akmeņkalis, un viņa sieva — ārste Vendela. Ārsts Johanness un viņa sieva Renāte, kādreiz ievērojama skatuves māksliniece, tagad zaudējusi balsi. Bez šiem četriem romāna varoņiem ir vēl skolotājs un romānu rakstnieks Joachims — Renātes un Johannesa draugs. Blakus personu šai romānā nav, izņemot vides tēlojumus. Romāns norisinās kādā vārdā neminētā kalnu pilsētā tuvu pie jūras; šķiet, autors apzināti nav vēlējies piesaistīt norises kādai noteiktai vietai vai laikam, tā pasvītrojot romānā tēloto cilvēku likteņu vispārcilvēcisko nozīmību. Kā Humberta un Vendelas, tā arī Johannesa un Renātes laulības nav laulības vārda īstā nozīmē; trūkst kopdzīves elementa. Kā Johanness, tā Vendela savā laikā ir noslēguši laulības, līdzjūtības mudināti. Strādādami kopēju darbu — abi ir ārsti — psichiatri — Johanness un Vendela viens otrā neprātīgi iemīlas. Tad arī sākās iekšējās dvēseļu cīņas un romāna drāmatisms.

Var pamatoti jautāt, kā rakstnieks ir ticis galā ar tik dziļa drāmatisma piesātinātas vielas apdari. Jau iesākumā minējām, ka Raudive ir galvenokārt domātājs. Romāns ir piebārstīts dzīves gudrībām un atziņām kā līču pļava pavasarī ar purenēm. Lai minam dažas: „Patiesība var būt appusīgi griezīgs zobens: tā var atpestīt, tā var arī pazudināt" vai arī: „Prāts lāpa, mīlestība ārda un ceļ par jaunu. Tā ir dzīvības un nāves māsa." „Mīlēt ir bezgala grūti, daudz grūtāk nekā dzīvot" un tā joprojām. Ja tikko minētie piemēri patikami iepriecina lasītāju, tad vielas izkārtojumā vai kompozicijā varētu vēl šo to vēlēties. Konstantins Raudive ir eruptīvs rakstnieks, un tā brīžiem atgadās, ka autoru pašu, šķiet, aizrauj viņa tēlojums. Piem., Johannesa sieva cīnās savā dvēselē par ceļu atpakaļ pie sevis pašas, par noskaidrošanos sevī un prātības dāvāšanu savam vīram. Šai cīņā viņai liels atbalsts ir draugs Joachims, tak tomēr šai Renātes iekšējai dvēseles cīņai, kas romāna darbībā ir ļoti svarīga un nozīmīga, ir ierādīta „šaurāka telpa", ja tā var teikt, kā Johannesa cīņai ar mīlestības daimonu. Romāna kompozicijai noteikti būtu nācis par labu, ja rakstnieks būtu veltījis Renātei vairāk uzmanības, sīkāk tēlojot pārdzīvojuma dvēseliskās norises. Renātes atbrīvošanās sajūta vai sevis pašas pārspēšana brīžiem ne visai pārliecina. Joachims un Vendela ir visizturētākie un labāk izstrādātie raksturi romānā. Vendela ar savu sievišķīgo sarmu un pievilcību, ar savu nespēju izšķirties, arvien par jaunu būdama sirsnības un līdzjūtības pilna, lai nenodarītu kādam pāri. Tai pašā laikā viņa ir pikanti grēcīga savā mīlestībā. Reizē šķīsta un grēcīga vai kā autoram paticies atzīmēt ar Johannesa muti, — svēta un grēcīga. Joachims pilnā mērā pārliecina ar noslēgtību sevī, ar romantismu un mieru. Johanness ir tik pretrunīgs savos pārdzīvojumos gan spriedumos, gan izjūtās, ka ne vienumēr pārliecina. Humberts ir tēlots it kā pārāk negatīvs un netikams — lasītājs brīnās, kā Vendela pat aiz līdzjūtības varēja vēlēties kļūt viņa sieva.

Visi šie cilvēki cīnās savā dvēselē par tiesībām dzīvot — piepildīt sevi mīlestībā un tomēr nenodarīt otram pāri. Bet tas nav iespējams. Tādēļ arī Humberta apdari. Jau iesākumā minējām, ka Raudive ir galvenokārt domātājs, un tādēļ arī doma vai saturs dominē arī romānos. Rakstnieks ir nenogurdināms mūsu modernā un psichē saskaldītā šisdienas cilvēka dvēseles drāmas tēlotājs. Asi un skaudri, pat brīžiem iežēlīgi kaili tverts problēmas risinājums ir arī nule apskatāmā romāna degpunktā. Tas ir romāns par draudzību un mīlestību, par nespēju izšķirties — teikt vai neteikt patiesību, un kā būtu pareizāki darīts. Kam dodama priekšroka cilvēku attieksmēs — vai līdzjūtībai — vai arī sevis piepildīšanai mīlestībā? Kur izeja? Tāda ir romāna centrālā problēma. Romānā ir tēloti divi laulāti pāri. Humberts — akmeņkalis, un viņa sieva — ārste Vendela. Ārsts Johanness un viņa sieva Renāte, kādreiz ievērojama skatuves māksliniece, tagad zaudējusi balsi. Bez šiem četriem romāna varoņiem ir vēl skolotājs un romānu rakstnieks Joachims — Renātes un Johannesa draugs. Blakus personu šai romānā nav, izņemot vides tēlojumus. Romāns norisinās kādā vārdā neminētā kalnu pilsētā tuvu pie jūras; šķiet, autors apzināti nav vēlējies piesaistīt norises kādai noteiktai vietai vai laikam, tā pasvītrojot romānā tēloto cilvēku likteņu vispārcilvēcisko nozīmību. Kā Humberta un Vendelas, tā arī Johannesa un Renātes laulības nav laulības vārda īstā nozīmē; trūkst kopdzīves elementa. Kā Johanness, tā Vendela savā laikā ir noslēguši laulības, līdzjūtības mudināti. Strādādami kopēju darbu — abi ir ārsti — psichiatri — Johanness un Vendela viens otrā neprātīgi iemīlas. Tad arī sākās iekšējās dvēseļu cīņas un romāna drāmatisms.

Var pamatoti jautāt, kā rakstnieks ir ticis galā ar tik dziļa drāmatisma piesātinātas vielas apdari. Jau iesākumā minējām, ka Raudive ir galvenokārt domātājs. Romāns ir piebārstīts dzīves gudrībām un atziņām kā līču pļava pavasarī ar purenēm. Lai minam dažas: „Patiesība var būt appusīgi griezīgs zobens: tā var atpestīt, tā var arī pazudināt" vai arī: „Prāts lāpa, mīlestība ārda un ceļ par jaunu. Tā ir dzīvības un nāves māsa." „Mīlēt ir bezgala grūti, daudz grūtāk nekā dzīvot" un tā joprojām. Ja tikko minētie piemēri patikami iepriecina lasītāju, tad vielas izkārtojumā vai kompozicijā varētu vēl šo to vēlēties. Konstantins Raudive ir eruptīvs rakstnieks, un tā brīžiem atgadās, ka autoru pašu, šķiet, aizrauj viņa tēlojums. Piem., Johannesa sieva cīnās savā dvēselē par ceļu atpakaļ pie sevis pašas, par noskaidrošanos sevī un prātības dāvāšanu savam vīram. Šai cīņā viņai liels atbalsts ir draugs Joachims, tak tomēr šai Renātes iekšējai dvēseles cīņai, kas romāna darbībā ir ļoti svarīga un nozīmīga, ir ierādīta „šaurāka telpa", ja tā var teikt, kā Johannesa cīņai ar mīlestības daimonu. Romāna kompozicijai noteikti būtu nācis par labu, ja rakstnieks būtu veltījis Renātei vairāk uzmanības, sīkāk tēlojot pārdzīvojuma dvēseliskās norises. Renātes atbrīvošanās sajūta vai sevis pašas pārspēšana brīžiem ne visai pārliecina. Joachims un Vendela ir visizturētākie un labāk izstrādātie raksturi romānā. Vendela ar savu sievišķīgo sarmu un pievilcību, ar savu nespēju izšķirties, arvien par jaunu būdama sirsnības un līdzjūtības pilna, lai nenodarītu kādam pāri. Tai pašā laikā viņa ir pikanti grēcīga savā mīlestībā. Reizē šķīsta un grēcīga vai kā autoram paticies atzīmēt ar Johannesa muti, — svēta un grēcīga. Joachims pilnā mērā pārliecina ar noslēgtību sevī, ar romantismu un mieru. Johanness ir tik pretrunīgs savos pārdzīvojumos gan spriedumos, gan izjūtās, ka ne vienumēr pārliecina. Humberts ir tēlots it kā pārāk negatīvs un netikams — lasītājs brīnās, kā Vendela pat aiz līdzjūtības varēja vēlēties kļūt viņa sieva.

Visi šie cilvēki cīnās savā dvēselē par tiesībām dzīvot — piepildīt sevi mīlestībā un tomēr nenodarīt otram pāri. Bet tas nav iespējams. Tādēļ arī Humberta apdari. Jau iesākumā minējām, tam jāiet bojā, un Vendela nokā

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER HO 3-6612
33 Fairview Blvd., Toronto.

V. PALMA PĀRSTĀVIS HO 1-3670
61 Hogarth Ave., Toronto.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: 8 ist. dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, eļļas apkure, garāža, skaists dārzs. Kopīgā cena $18.500,—, iemaksa $2.900,—. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadu obligāciju.

BROADVIEW - DANFORTH: atsevišķa 2 stāvu 8 istabu dubultķieģeļu māja ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $5.000,—, atlikums uz izdevīgām obligācijām.

GREENWOOD RAJ.: 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, eļļas apkure, kopīgā cena $11.000,—, iemaksa $1.000,—, atlikums uz izdevīgām obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
LOTUS PUĶU VEIKALS
802 Bathurst ielā pie Bloor
tel. LE 3-3884, Toronto.
Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons
LOTUS

UZMANĪBU! JAUNA ADRESE! UZMANĪBU!
MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA-CHA
DEJU studija N. SCHWANEBACH
985 BROADVIEW AVE. (Mortimer Ave. stūrī)
TEL. HO 1-4110, TORONTO
JŪS IEMĀCĀTIES ĀTRI UN LĒTI.
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Auksta gaisa vēdināšana. ● Privātstundas un izziņa katrā laikā.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432, WA 1-2425
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
Jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz Dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV. Iesūtiet mums pieteikumu un mēs nosūtīsim zāles uz kuru katru vietu Latvijā tanī pašā dienā, kad saņemsim jūsu pasūtinājumu. Rēķinu piesūtīsim pēc pasūtīn. izpildīšanas.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU RFIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
● IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape.
tel. HO 6-9911, Toronto.
☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.
☆ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem nosacījumiem un īsā piedāvā ALEKSANDRS KANBERGS 596 Sherbourne St., Toronto Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

EĻĻAS PIEGĀDE APKURĒM. RU 3-6137.
Eļļas sildītāji. Labošana, pārbūves no gaisa uz ūdens apkurēm. Pirmklasīgs darbs ekspertu izpildījumā.
SACCO OIL CO. — 1798 AVENUE RD., TORONTO.
Informācijai kontaktējiet W. V. Oesen vai C. Szmettan. katrā laikā. Mēs runājam vāciski.

Broadview Bakery & Delicatessen
731 BROADVIEW AVE. (pie Danforth), TORONTO
TEL. HO 5-9905
Piedāvājam latviešu un citus eiropiešu gaumē gatavas izstrādājumus, tortes un dažādus cepumus no pašu ceptuves.
Pieņemam arī pasūtinājumus. E. M. MEDŅI

Jūsu DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR. pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370.

DAUGAVAS
PRĒMIJAS ZĪME
DAUGAVAS
KAPITĀLDARBIEM
Šī prēmijas zīme dod tās īpašniekam vienreizēju iespēju iegādāties vērtīgos Daugavas latviešu kultūras kapitāldarbus
AR 10-15 VAI 20% NOLAIDI
Mūsu piedāvājums aptver sekojošus kapitāldarbus:
● Ērika Ādamsona raksti 2 sējumos
● Kārļa Skalbes raksti 6 sējumos
● Augusta Saulieša raksti Neaizberamā aka
● Latviešu tautas teikas V. Strēlertes sakopojumā
● dzeju antoloģija Tā zeme ir mūsu
● Arveda Švābes Latvijas vēsture 1800—1914
● Ulža Ģērmaņa Latviešu tautas piedzīvojumi
● Aleksandra Čaka Mana paradīze, illustrēta
● Jāzepa Vitola 200 latviešu tautas dziesmas
Pasūtinot līdz ar iemaksu vienu grāmatu vai kopotu rakstu vienu sējumu, iegūstat 10% atlaidi
Pasūtinot līdz ar iemaksu divas grāmatas vai kopotu rakstu divus sējumus, iegūstat 15% atlaidi
Pasūtinot līdz ar iemaksu trīs vai vairāk grāmatas vai kopoto rakstu sējumus, iegūstat 20% atlaidi
Šis prēmijas piedāvājums ir spēkā tikai līdz 15. maijam.
Piedāvājums spēkā vienīgi tad, ja pasūtinājumu rakstāt uz viena no prēmijas zīmes kuponiem, tur minat skaidri un salasāmi savu vārdu un adresi un to parakstāt.
Prēmijas zīme ir derīga vienīgi pasūtinājumam ar tūlītēju samaksu tieši apgādam vai tam apgāda pārstāvim, kura vārds un adrese ir uz prēmijas zīmes.

SPORTA PIEDERUMU VEIKALS
ART'S CYCLE & SPORTS
1945 Avenue Rd., Toronto. Tel. RU 2-6412.
● Mednieku un makšķernieku piederumi. ●
VELOSIPEDI.

Ing. M. MĀRDI
AUTOVADĪŠANAS SKOLA
490 COLLEGE ST., TEL. WA 4-8219, TORONTO,
Pilns apmācības kurss braukšanai un rakstveida pārbaudījumam.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

F. Rosay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

SŪTOT SAIŅUS
UZ DZIMTENI,
IZMANTOJIET MŪSU STARPNIECĪBU

Mēs nesolām lēti, bet mūsu preces ir lētas, jo laba kvalitāte.
Katrs sainis ir apdrošināts — pazušanas gadījumā nosūtām otru saini vai arī izmaksājam atpakaļ naudu. Saiņi Latvijā nonāk 3—6 nedēļu laikā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja parakstītu pavadzīmi.
Uzdodiet pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī pareizu adresi.

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI
C—9 20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra) $12.40
C—18 Iepriekšējais dubultoti $20.50
T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku $21.80
Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) $26.75
S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās) $26.90
6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr rozīņu, 300 gr. šokolādes un 60 cigaretes $18.90
½ 0—B ½ kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes $30.75
8—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu $16.75
8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 600 gr. kakao un 40 cigaretes $31.75

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅI
PA — 5 mārc. konservēta, šķiņķa, 1 kg cūku tauku, 450 gr. aknu pastētes, 2 kg. sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg pupiņu kafijas un 60 cigaretes $28.60
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan) $51.50
PB — 3 kg sviesta, 1 kg risu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus 23,90
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel, Capstan) $45.90
Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS
Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēks musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) $23.75
Pa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg) $26.75
Vi — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg) $33.25
La — tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) $36.25
Hf — tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdzīju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg) $37.75
Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg) $47.75
Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60, $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS
Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg.) $23.50
Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) $29.80
Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) $36.50
FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar $44.75

DĀMU KOSTĪMIEM
Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) $27.75
Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar $36.50

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS
Dm — biezs pelēks, bēšā, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) $22.25
D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) $30.50
Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3.4 kg) $36.50
FFd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar $45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

5 kg sainim $6.50 10 kg sainim $8.50
15 kg sainim $10.50 20 kg sainim $11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,
PIEVIENOJOT ČEKU vai MO,
DV SAINĪŠU DIENESTAM,
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

NAUDA
ir brīniška dāvana. Tā saka tūkstošiem cilvēku USSR, kas saņem naudas dāvanu—naudu ir tik viegli nosūtīt—Jums vienīgi jāuzdod mums naudas saņēmēja pilns vārds un adrese USSR, Jūsu vārds un adrese un jāatsūta mums čeks vai naudas orderis. 2 nedēļu laikā banka USSR izmaksās naudu saņēmējam par SPECIĀLU KURSU, 10 rubļu par katru dolaru. — Saņēmējs saņem pilnu summu, bez atvilkumiem. — Nāudai nav ne muita, ne nodoklis, vienalga, cik summa liela — Jūs varat sūtīt jebkuru summu, arī vienai personai. — Divas nedēļas pēc naudas izmaksas Jūs saņemsit no mums speciālu saņēmēja parakstītu kvīti. — Visi pārvedumi ir pilnīgi garantēti un apdrošināti. — Pakalpojumu maksa ir:

līdz $ 50.00 $ 5.00
līdz $100.00 $10.00
līdz $150.00 $15.00
līdz $200.00 $20.00

Lielākas summas 10%.

Lūdzu ievērot, ka mūsu firma ir banku un apdrošināšanas departamenta licencēta un nodrošināta, un ka vienīgi mēs dodam pilnu garantiju.

Sūtiet naudu saviem radiem un draugiem USSR tagad un aplaimojiet tos,

Gramercy, Dept. LA
118 East 28th Street, 9. stāvā,
New York 16, N.Y., U.S.A.
Ņujorkas telefons: MU 9-0598
Atvērts: no pirmdienas līdz piektdienai 9—5.30. Sestdien, 10—1. Svētdienās slēgts.

DAUGAVAS PRĒMIJAS ZĪMES
PASŪTINĀJUMA KUPONS
derīgs līdz 1960. g. 15. maijam.
Lūdzu sūtiet man nekavējoties ar × autzīmētās grāmatas, par kurām saņemu atlaidi saskaņā ar noteikumiem, kas minēti uz prēmijas zīmes.
☐ Skalbes rakstu I. sējums $5.50
☐ Skalbes rakstu II. sējums $4.75
☐ Skalbes rakstu III. sējums $4.50
☐ Skalbes rakstu IV. sējums $4.75
☐ Skalbes rakstu V. sējums $4.75
☐ Skalbes rakstu VI. sējums $4.75
☐ Ādamsona rakstu komplekts 2 sējumos $13,80
☐ Saulieša raksti: Neaizberamā aka $8.—
☐ Latviešu tautas teikas $4.25
☐ Dzejas antoloģija: Tā zeme ir mūsu $5.50
☐ Švābes Latvijas vēsture 1800—1914 $12.—
☐ Ģērmaņa Latviešu tautas piedzīvojumi $5.50
☐ Aleksandra Čaka, Mana paradīze $6.—
☐ Vītola 200 Latviešu tautas dziesmas $12.—
Pasūtināto grāmatu kopsumma pēc kataloga cenas:
Prēmijas atlaide 10%, 15%, 20%
Maksāju ar
Vārds, uzvārds (Mr., Mrs., Miss)
adrese
datums: paraksts:
Šo kuponu līdz ar samaksu atsūtīt
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCAI
123 HURON ST., TORONTO 2-B., ONTARIO, CANADA.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LE 6-0143
LE 5-4455

SHERBOURNE-WELLESLEY ST. E.:
$1.500,— iemaksa 2 dziv. mājai. Ienākumi no ortā stāva īres sedz maksājumus. 2 vannas ist., 2 virtuves. Ļoti tīri uzturēta māja. Garāža. Pilna cena $13.500,—.
$1.500,— iemaksa 6 ist. atsevišķai dubultkieģeļu mājai ar izbūvētu atpūtas telpu pagrabā. Eļļas apkure. Moderna virtuve, tiras, gašas un lielas telpas. Plats iebraucamais ceļš, liels dārzs un garāža. Gadījuma pirkums. Lūdzam zvanīt tuvākai informācijai un īpašuma apskatei.

BLOOR - BERESFORD AVE.:
"FARMA" PILSĒTĀ:
$1.500,— iemaksa ELLESMERE-MORRISH Rd. par 2,27 akriem dārza zemes un 5 ist. dzīvojamo māju. Liels zemeņu lauks un daudz augļu koku. Blakus kaimiņi nodarbojas ar dārzkopību. Ērsatiksme ar pilsētas centru. Līdzšinējais īpašnieks holandietis aizceļo.

BLOOR - LANSDOWNE:
$1.000,— paša naudas — iemaksai, vēna atklāta obligācija par atlikuma summu. 6 istabas, dubultkieģeļu māja, 2 modernas virtuves, 2 garāžas. Pasteidzieties apskatīt šo māju, kuŗai nav vajadzīgs nekāds remonts.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

Apvienotā vīru koŗa VIESTURS
10 GADU DIBINĀŠANAS ATCERES
KONCERTS
sestdien, 23. aprīlī, Atlantic Club zālē, Geneva St. N. (pie Ont. ezera) St. Katarīnēs. Sākums pl. 6.30 vakarā. Diriģenti: L. ALBERTIŅA, I. SAKSS, J. BARUŠS.
BALLE, IECIENĪTAIS BABCOCK DEJU ORĶESTRIS. BUFETE
Ieeja visam vakaram $1.50, skolēniem $1.—. APMEKLĒT LŪDZ VALDE

PĒTERI SUKSI
no Naukšēnu pag. meklē sieva Latvijā.
Lūdz atsaukties Mr. Ed. Sprincis, 368 Ladbroke Grove, London, W. 10, England.

PASŪTINIET!
NĒĢI
170 gr. kārbiņa — 75¢
SKUMBRIA
170 gr. kārbiņa — 50¢
ŽĀVĒTI ZUŠI
200 gr. kārbiņa — 60¢
110 gr. kārbiņa — 45¢
ŠPROTES
150 gr. kārba — 25¢
105 gr. kārba — 20¢
Cenā ieskaitīta piesūtīšana. Aploksnē, lūdzu, pievienojiet Money orderi vai čeku.
A. Rose IMPORT
10 WIDMER ST., TORONTO

✝
ANNA FREIMANE
dzim. 1877. gada 18. maijā Tērvetes pag., mirusi 1960. g. 14. aprīlī Toronto, Kanadā.
Apbedīta 16. aprīlī Lorkas kapos latviešu nodaļījumā.
I EV. LUT. DRAUDZES PALĪDZĪBAS FONDS TORONTO

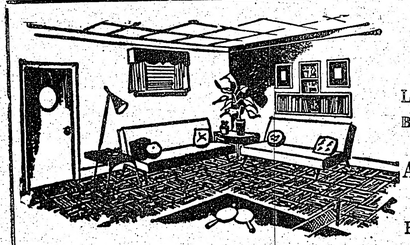
GRĪDU — GRIESTU — SIENU
TILES
LINOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS
Bezmaksas piegāde un aprēķini. Informācija latviešu valodā
ASPHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

KAS VARĒTU IZĪRĒT 2 NEMĒBELĒTAS ISTABAS
ar virtuvi High Park — Bloor — Dundas rajonā ģimenei (3 bērni 12—14 g. v.), kuŗa aprīļa beigās ieradīsies no Argentīnas. Zvanīt RO 6-5510, Toronto.

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

MURRY'S DRUG STORE
E. GALDIŅA
3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468.
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika. Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

DANFORTH - MAIN raj. IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS:
2 istabas, virtuve un vannas istaba. Atsevišķa ieeja. Iespējama parkošana. Zvanīt vakaros pēc plkst. 7 OX 8-1336, Toronto.

Sunnyside
IZĪRĒJAMA
glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Toronto rietumos.
Zvanīt katrā laikā
LE 1-5193 Toronto.

C.G.TODD LTD
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS ĶEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.
Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS,
133 Richmond St., W., Toronto 1, Ontario.
EM 6-8996 (darbā)
RO 7-5919 (mājā)

SPADINA DENTAL CENTRE
646 Spadina Ave., Hardbord St.
Dr. S. Chernin
ZOBĀRSTS
Tel. WA 3-1245, Toronto. Sestdienās un vakaros pēc norunas.

Toronto austrumu daļā
IZĪRĒJAMA
glīta mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu
vieninieciei.
Zvanīt katrā laikā
HO. 3-9860, Toronto

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.

Iznācis
prof. J. ENDZELĪNAM VELTĪTS
RAKSTU KRĀJUMS
(viena rakstu daļa latviešu, otra — vācu valodā)
Iesietas grāmatas cena ir šāda: ASV un Kanadā — 3,50 $, Anglijā — 17 šil., Dānijā un Norvēģijā — 20 kr., Zviedrijā — 17 kr., Rietumvācijā — 11 DM; pārējās valstis cena pielīdzināta „Ceļa Zīmju" ½ gada abonementam. Brošēta grāmata maksā ASV un Kanadā — 3.—$, citur — pēc dolara kursa attiec. valstī.
Naudu sūtīt sek. kopas pārstāvjiem (šie arī piesūtīs grāmatu): Ziemeļamerikā — B. Jēgeram (408 Crown St., New Haven, Conn.), Skandinavijas valstīs — K. Draviņam (Kävlingevägen 3a, Lund, Sweden), pārējās Eiropas valstīs — A. Mežalam (21 a) Münster/Westf., Magdalenenstr. 18/19, W. Germany).
ČIKĀGAS BALTU FILOLOGU KOPA

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

ČIKAGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 24. aprīlī, pl. 10, bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu, — draudzes darbinieku amatā ievešanai un skautu un gaidu Jura dienai. Iesvētes mācība.

Aurorā (Ill.) 420 Dawners Pl., Mūsu Pestītāja baznīcā, 24. aprīlī, pl. 3. pp., dievkalpojums un svētdienas skola. Māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma Auroras novada jauniešu teātŗa izrāde sarīkojumu zālē.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvudā, Ill., tel. FI 3-2420

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, plkst. 11.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave., Maywood. Ik svētdienas no plkst. 9.45 līdz 11.15 dienā svētdienas skola.

Māc. A. Sudars, 1030 — 33 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bēruiem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trisvienības baznīcā pl. 2 p.p., bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trisvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Minneapoles St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 41th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510

24. aprilī, plkst. 2. pp., Skautu un gaidu jendas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

1. maijā, plkst. 2pp. Trisvienības baznīcā dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa, koŗa mēģinājums.

8. maijā, plkst. 2. pp., Sv. Jāņa baznīcā — **Ģimenes dienas** dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa, iesvētes mācība, koŗa mēģ.

15. maijā, plkst. 2. pp. Trisvienības baznīcā dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa. Pēc dievkalpojuma Koŗa vakars ar mūzikālu programmu.

Māc. A. Brīdis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

24. aprilī — Lieldienu atsvētē — plkst. 2.30 p. p. evaņģelizācijas dievkalpojums. Spredikos viesis māc. J. Prauliņš no St. Katarinēm. Svētdienas skola.

HAMILTONĀ

Māc. P. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

SADBERI

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ontario. Tel. RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 1-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Māc. Artūrs Voitkus, Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Svētdien, 24. aprīlī, plkst. 1.30 p.p., iesvētību dievkalpojums.

Svētdien, 1. maijā, plkst. 1 p.p., Svētdienas skola; plkst. 1.30 dievkalpojums.

Svētdien, 8. maijā, plkst. 1.30 p.p., Ģimenes dienas dievkalpojums.

ST. KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont Tel. MU 5-5098.

Niagarā latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 1. maijā, pl. 2 p.p. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

EDMONTONA

Māc. Elmārs Caune (10990 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Bridis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

KONSTATĒJUMS

"Jo kļūst nervozāks un pastiepjas garāks kāds cittautieša sludinājums latviešu laikrakstos, jo blīvāka un garāka savelkas naudas un sainīšu nosūtītāju rinda aiz Vecā Ābera!" konstatē Intūrista licences turētājs, ar kuŗu sadarbojos. Un, patiesi, man nav vēl atnākusi neviena neapmierināta klienta vēstule! Toties saņemu pulka atzinības vēstuļu . . .

VECAIS ĀBERS

VECĀ ĀBERA PAKALPOJUMI
NOSŪTU UZ DZIMTENI NAUDU UN SAINĪŠUS.
Par katru $1.00 tur Rb. 10.00
$2.50 sūtīšanas izdevumiem jāpiemaksā vienīgi tad, ja nosūtāmā summa mazāka par $50.00. Sākot ar $50.00, jāpiemaksā nav ne cents. Nosūtīt var katru summu. Izmaksās bez kapeikas novilkuma. Pasta garantija!
Naudas saņēmējam jāuzdod pilns priekšvārds, skaidra latviešu burtiem rakstīta adrese. Ja grib kvītī — jāpievieno neapmarkota sev atpakaļ adresēta aploksne.
Sainīšos nosūtu tikai visvērtīgākās drānas un apavus.
Nosūtīt varu jebkuŗu preci, kādu tur vispār atļauts sūtīt. Arī medikamentus pie citām precēm vai atsevišķi. Taču nepieņemu pasūtinājumus uz pārtiku un uz tā saucamajiem lupatu, „X" un „standartsainiem". Sūtu to un tādu, ko katrs sūtītājs izvēlas pēc manis piesūtītājiem paraudziņiem, preces attēliem un viņa paša vai mana apraksta un nosaciījumiem.
Taču atsakos uzminēt Jūsu vajadzību. gaumi un maksāt spējas! Atsakos piesūtīt 12 6 lbs smagos katalogus, pēc kuŗiem pērku un pārdodu. Arī simtiem paraudziņus neizsūtīšu.
Jums pašiem skaidri un nepārprotami jāpasaka ne vien ko, bet arī kādu un kādam jnolūkam gribat sūtīt, cik un par kādu apmēram cenu. Varat pielikt savus paraudziņus, bildes, lai mani informētu. Katrā ziņā jāpieliek sev atpakaļadresēta aploksne! To saņēmis, bez kavēšanās Jums parādīšu preci un pasacīšu cenu. Ne ko maisā pērku. ne ko maisā pārdodu! Pakalpošu akurāti.
Bankas garantēti čeki vai Money orderi izrakstāmi uz mana vārda un piesūtāmi uz manu adresi.
Alfreds Ābers
716 SO., SHERIDAN AVE.,
Tacoma 5, Wash., U.S.A.

UNO MANKIN REALTOR

392 Danforth Ave., Toronto, HO 1-1114.

MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD

PARSTĀVIS **K. KĀRKLIŅŠ**

Birojā HO 1-1114. Mājā HO 6-5024

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

MOUNT PLEASANT LAWRENCE: 7 ist. atsev. dubultķieģeļu māja. Ūdens-eļļas apkure. Moderna virtuve. Vannas istaba. Privāts iebr. ceļš un garāža. Izbūvēta atpūtas telpa pagrabā. Īpašums labā stāvoklī. Iemaksa $.4000,—. Atlikums uz vienu obligāciju.

DANFORTH - BROADVIEW: 10 ist. atsevišķa dubultķieģeļu māja. Ūdens-eļļas apkure. Moderna virtuve. Vannas istaba. Privāts iebraucamais ceļš un 4 garāžas. Labi uzturēts īpašums. Iemaksa $5.000,—.

O'CONNOR - DONLAND: 8 istabas 2 stāvos. Atsevišķa dubultķieģeļu māja. Ūdens-eļļas apkure. Moderna virtuve. 2 vannas istabas. Plats iebr. ceļš un 2 garāžas. Labi kopts 50 x 340 pēdu dārzs. Iemaksa pēc vienošanās.

IZKĀRTOJAM AIZDEVUMUS MĀJAS IEMAKSĀM BEZ ATLĪDZĪBAS PAR MINIMĀLIEM ⅓%.

UZMANĪBU, NAMSAIMNIEKI!

Sakarā ar jauno apkures ierīkošanas likumu (BYLAW No. 20455), ja esat nodomājuši mainīt vai labot apkures sistēmu, tad jūsu interesēs ir, lai darbs tiktu veikts pēc jauniem noteikumiem.

Darbu sākot, varat griezties pie mums, mēs nekavējoties jūs informēsim un izskaidrosim jaunos (Bylaw) noteikumus.

Jums atliek tikai piezvanīt EM. 8-8663

EVERLAST HEATING CO.

306 ADELAIDE ST. W., TORONTO, ONTARIO

LIELĀKAIS LOMS

MŪSĒJIEM GANDRIZ VISI MEISTARTITULI

Toronto (J) — Ontario apgabala slēgtajās meistarsacīkstēs, kas bija ziemas sezonas beigu lielākais sarīkojums, 72 dalībnieku konkurencē, mūsu galda tenisisti guva līdz šim labākos panākumus.

Vienīgais meistartituls vispazīstamākajā klasē, kas nenokļuva latviešu rokās bija vīriešu vienspēļu meistargods. Taču arī to mūsu spēlētāji čecham Maksim Marinko atdeva pēc grūtām cīņām. Pēdējais pusfinālā ar 16:21, 22:20, 21:18, 21:13 pārspēja M. Žulpu un finālā ar 24:22, 21:18, 21:13 — L. Eichvaldu.

Sieviešu vienspēļu finālā satikās abas mūsu spēlētājas Velta Ādmine un Ženija Marinko. Ar 3:1 meistares godu izcīnīja Ādmine. Uzvaras gājienu mūsējie turpināja ar lielisku panākumu vīriešu divspēlēs, kuŗās Eichvalds-Žlups ar 3:1 pieveica augsti vērtējamo Marinko - Salpetera pāri. Jauktās divspēlēs uzvarēja Ženija un Maksis Marinko, finālā pieliecot Ādmini - Žulpu 3:1.

Sieviešu divspēlēs mūsu pāris Ādmine - Marinko ir tik spēcīgas, ka pietrūkst līdzvērtīgu pretiniečiu, tāpēc arī vietējās sacensībās šo pāri parasti sadala. Tā šoreiz pirmoreiz Ontario meistares godā izdevās iekļūt M. Žulpa dzīves biedrei Dagmarai, kuŗa, krietni cīnoties pāri ar Ženiju Marinko, sacensību finālā pārspēja Ādmini - Jangu.

Senioru klasē šoreiz neveicās Jānim Kugam, kam bija jāsamierinās ar ceturto vietu.

PILSĒTAS MEISTARGODĀ

Toronto (J) — Toronto un apgabala galda tenisa meistarībā vienībām augstākā klasē, šogad skaistu uzvaru guva latviešu komanda — Eichvalds, Žulps, Kuga, Kūlītis, Puķītis.

Fināļos mūsējie ar 7:3 un 6:4 uzvarēja favorizēto čechu vienību, pie kam vienā cīņā Eichvalds pieveica ilggadīgo Kanadas meistaru Marinko. Vienībās startēja 3 spēlētāji, kas sacentās katrs ar katru, plūs vienā divspēlē.

MONTREĀLA KĀ UZ DELNAS

NO MŪSU MONTREĀLAS LĪDZSTRĀDNIEKA

Montreālā (IK) — Pabeidzot regulārās līgas spēles pilsētas volejbola meistaribas izcīņā, MLSK vīriešu sešnieks ieguva otru vietu aiz Montreālas igauņu sp. kluba. Abām vienībām bija pa 8 uzvarām un 2 zaudējumiem, bet igauņu uzvaru izšķira labākā setu attiecība. Abās savstarpējās cīņās MLSK igauņus pārspēja ar 2:1 un 2:0, bet zaudēja universitātei un Snovdonas YMCA'i.

MLSK vienībā šajā sezonā spēlēja Lukstiņš, Klaiše, Spruženieks, Valdmanis, Palejs, Jundzis, Zommers, Spūrmanis.

☆

MLSK sieviešu vienība meistarībā izcīnīja pirmo vietu. Spēļu bilance: 3 uzvaras un 1 zaudējums igaunietēm, kas ar 2 uzvarām un 2 zaudējumiem palika otrā vietā. Sieviešu līgā piedalījās tikai 3 vienības, un MLSK krāsas aizstāvēja: Lukstiņa, Audere, Rozenberga, Kalace, Borkeviča, Lāce un Kušila.

☆

Montreālas Internacionālās YMCA's basketbola vienība, kuŗā spēlēja arī MLSK basketbolisti Zommers, Jundzis, Spūrmanis un Kraulis, piedalījās pilsētas meistarības Intermediate līgā, uzvarot savā grupā. Labākās grupu vienības sacentās finālos, kur Internacionālā YMCA aizcīnījās līdz pusfinālam, divās spēlēs zaudējot Yvon Coutu institūtam.

☆

MLSK basketbolistes sacentušās divās draudzības spēlēs ar Vestmountas YMCA's vienību. Pirmā cīņā MLSK guva augstu 51:17 (21:8) uzvaru: Rozenberga 22, Mazute 12, Kušila 10, Kupce 4, Audere 2, Lukstiņa 1, Trenče 0.

Arī otrā spēle beidzās ar 29:23 MLSK labā, un Vestmountas satāvā spēlēja viena no labākajām MLSK spēlētājām — A. Rozenberga. MLSK enerģiski cīnījās talantīgā R. Kušila, iegūstot 14 p. un M. Lukstiņa 12. Uzbrukumā labi darbojās jaunā „gvarde" — I. Skuja, E. Skujiņa, I. Kupce un S. Barkeviča.

☆

Lielisku ledus hokeja sezonu aizvadīja 9 gadus vecais Gunārs Klaiše, kas organizētās spēlēs piedalījās jau otru gadu. Spēlējot „moskītu" līgā (7-10 gadi) Montreālas priekšpilsētā Cote St. Luc, viņš 15 spēlēs ieguva 57 vārtus, izcīnot labākā vārtu guvēja godu savā līgā. Jau pagājušā gadā viņu iedalīja Cote St. Luc līgas „all -stars" vienībā attiecīgā vecuma grupā.

SPORTA DRAUGIEM

Sakarā ar burtlices slimību, as joprojām aizkavē LSP Prezidija informācijas izdevuma Sporta Apskata regulāru publicēšanu, arī nākošajos Latvijas Amerikā numuros sporta cienītāji varēs iepazīties ar Sporta Apskata publicētiem materiāliem par latviešu sporta dzīvi visā pasaulē, kā arī visu svarīgāko starptautiskajos sporta laukumos.

Sporta draugi, kuŗiem interesētu šis izdevums, var pieprasīt paraugeksemplārus, rakstot Sporta Apskatam, 223 High Park Ave., Toronto 9, Ont. vai (ASV) 113 Morton Ave., Broomall, Pa.

JĀNIS RATASS AIZSAULĒ

Melburnā — Marta beigās no mūsu sporta saimes traģiskā nelaimes gadījumā šķirās ievērojamais diska metējs Jānis Ratass, ko garāmgājēji atrada smagi ievainotu lielceļa malā, blakus savam divritenim. Domājams, viņu skārusi garām braucoša automašīna. Slimnīcā Ratasam izdarīta steidzīga operācija galvā, bet krietnais atlēts, nenākot pie samaņas, pēc dažām stundām miris.

43 gadus vecā Ratasa sporta gaitas sākās jau vairāk nekā pirms divdesmit gadiem, bet labākos rezultātus savā specialitātē viņš sasniedza svešniecības gaitu sākumā Vācijā, kad ar 45,02 m mērījumu ilgus gadus bija mūsu labākā sasnieguma īpašnieks.

KĀRKLIŅŠ CEĻ REKORDUS

JAUNS REKORDS OLIMPISKĀ TRĪSCIŅĀ — 870 MĀRC.

Brantfordā (E) — Pēdējā laikā mūsu spēka virs Alfrēds Kārkliņš trenējies sešas reizes nedēļā, un sasniegumi ievērojami auguši. YMCA's meistarsacīkstēs Brantfordā A. Kārkliņš uzlaboja visus savus līdzšinējos rekordus pussmagā svarā.

Spiešanā, pēc 285 mārc. sasniegšanas, Kārkliņš pieteica Kanadas rekorda (290 mārc.) labojumu ar 295 mārc. svaru, ko otrā rekordlabojuma serijā ari iespēja, taču pēc tam pārbaudot smagumu, tas izrādījās tikai 290,5 mārc. Tā nokļūšana rekordista godā šoreiz vēl izpalika.

Raušanā ar 255 mārc. viņš savu labāko sasniegumu laboja par 5 mārc., bet grūšanā, sasniedzot 330 mārc., līdzšinējais mūsu labākais sasniegums tika pārspēts par 10 mārc. Šis rezultāts ir par 5 mārciņām labāks nekā A. Jūrmalieša oficiālais Latvijas rekords smagā svara klasē.

Jaunis labākais sasniegums ir arī olimpiskās trīscīņas kopsumma — 870 mārc., kas iepriekšējo varējumu pārsniedz par 30 mārc.

Kārkliņam ir ļoti labas izredzes savā svara klasē pārstāvēt Kanadu Romas olimpiskās spēlēs, uz kuŗām kanadieši sūtīs tikai 3 dalībniekus, un Kārkliņa rezultāti ir vieni no relātīvi vislabākajiem.

CETURTO REIZI UZ OPERĀCIJAS GALDA

Palo Alto (AG) — Olimpiskajā nedēļā ceturto reizi uz operācijas galda gūlās mūsu tāllēkšanas rekordists Jānis Pastenieks, lai, varbūt, ar šo operāciju likvidētu aklās zarnas operācijas radītos sarežģījumus. Vasarā Jānis domā būt atkal ierindā, taču ilgā slimošana, šķiet, sekas būs atstājusi arī uz viņa rezultātiem.

EDGARS LAIPENIEKS ASV

Denverā (E) — Marta vidū no Čiles ASV ieradās mūsu pazīstamais vieglatlētikas treneris Edgars Laipenieks un uzsāka darbu savā specialitātē Denveras universitātē.

LABS SĀKUMS

Toronto (E) — Mūsu sojotājs Voldemārs Grandijs, kas ziemā cītīgi trenējies telpās, jauno sezonu ievadīja ar uzvaru apm. 30 jūdžu sojojumā Gvelfa - Hamiltona.

„LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI, ZVANI LENNOX PIECREIZPIECI!"

OSKARS LE 5-5555 REALTORS **PERRO**

1595 BLOOR ST., W., TORONTO.

LABI REZULTĀTI MEŠANĀS

Balaratā (AR) — Viktorijas LM vieglatlētikā sagādāja vienu otru raibumu. Ar pašu olimpieti Vēsmoni Balodi pie stūres, no Melburnas atbrauca vairāki spēcīgi sportisti, bet nevarēja atrast sacensību laukumu, jo nebija iegaumējuši tā nosaukumu un ieradās tikai pēc sacensību beigām. Līdzīgi bija gājis arī citiem, kas bija iedomājušies, ka Balarata ir tikpat maza kā Rencēnu miests. Tā izpalika dažs labs skaists rezultāts.

Aizmetot veseri 48,99 m, pastāvošo ALSA rekordu laboja F. Jēkabsons, bet pirmrekordu 200 m skrējienā sasniedza Sarmīte Upmale — 31,2 sek.

Labākie rezultāti vīriešu sacensībās reālizējās mešanās: Lodē — J. Kreicbergs 13,14 m, K. Rudulis 11,96 m; diskā — Kreicbergs 44,02, S. Ungers 40,26; veserī — Jēkabsons 48,99, Kreicbergs 40,67, Ungers 39,04; šķēpā — Melgalvis 48,36 m.

Meiteņu sacensībās, kas norisējās divās vecuma grupās (līdz 14 g. un vecākas) labākie rezultāti bija šādi:; 60 m — S. Upmale 8,8, I. Upmale 8,9; 200 m — S. Upmale 31,2, I. Upmale 32,2; šķēpā — R. Leimane 23,55, diskā — R. Leimane 26,16 (gumijas disks); tāllēkšanā — S. Upmale 4,39 m; lodē I. Upmale 6,93 m.

4 × 60 m stafeti Balaratas Ventas meitenes (S. un I. Upmales, Kļava un Stone) noskrēja 36,2 sek.

Notika sacensības arī zēnu grupās.

Apbalvošanas vakarā par Ventas goda biedru pasludināja Arnoldu Šmītu, un apbalvojumus saņēma arī labākais Viktorijas vieglatlētes Vēsmonis Balodis u. c. Balvas pasniedza A. Šmits, bet gala vārdu teica J. Daliņš, pasniedzot sacīkšu organizētājam A. Reimanim starta pistoli.

☆

Jaunu ALSA rekordu 4 × 100 m stafetē — 60,3 sek. sasniedza Balaratas Ventas skrējējas māsas Upmales, Stone un Kļava.

VIESTURS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

No daudzajiem koŗa dalībniekiem lielais vairums darba vietas maiņas dēļ atkal Niagaru atstājuši un no sākotnējiem dziedoņiem tagad vēl aktīvi ir Z. Andersons, Z. Birģelis, J. Gulbis, A. Šteinbachs, J. Strautmanis, P. Treijers un K. Vītols.

Apbrīnojama ir šo cilvēku izturība un milestība uz dziesmu un dziedāšanu, kas nostrādājuši katrs maiņu fabrikā, aci nepievēruši, tūliņ pēc tam pavada pāris stundas mēģinājumā. Nav izskaitāmas šajos gados dziedātāju nobrauktās jūdzes braucot uz mēģinājumiem un tur pavadītās stundas. Nav arī vairs visas zinas par tiem neskaitāmiem gadījumiem, kad viesturieši ar savām dziesmām sildījuši latviešu trimdinieku sirdis.

Šodien paļāvībā varam raudzīties nākotnē. Starplaikā izaugusi jauna paaudze, un beidzot latviešu dziesmu kopt mūsu rindās sāk arī dziedātāju dēli un pārējā jaunatne. Arī visi jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" dziedamām balsīm apveltītie jaunieši kļuvuši viesturieši. Tas pats sākāms par Toronto un Hamiltonas nodaļu. Izzūd plaisa starp veciem un jauniem, jo blakus vīriem, pārkāpušiem septītā gadu desmita slieksni, dzied zēni, tikko otrā gadu desmitā. Tas ir milzīgs koŗa panākums blakus tam, ko tas ienesis trimdas kultūras dzīvē, dziedot lokālos sarīkojumos, piedaloties visos Kanadā rīkotos dziesmu svētkos, dziesmu dienās un Nujorkas dziesmu svētkos.

Atzīmējot 10 gadu dibināšanas atceri, vīru koris Viesturs savā sākotnējā vietā — Sv. Katarīnās, 23. aprīlī rīko jubilejas koncertu ar atkārtojumu Toronto, 7. maijā.

Dziesmu draugi un labvēļi, uz redzēšanos koncertā!

Dziedot dzimu, dziedot augu, dziedot mūžu nodzīvoju!

TRĪSPADSMITĀ STUNDA

PA SLEPENO AĢENTU NOSLĒPUMAINAJĀM UN BĪSTAMAJĀM GAITĀM

16. VIŅA MAJESTĀTES UZDEVUMĀ

Kad pēdējās ugunis Lejassauca dzīvoklī Ausekļa ielas staltajā namā bija nodzisušas, liela augma virs melnā katliņā iznāca no tuvējiem vārtiem. Abām rokām viņš neganti berzēja nosalušās ausis, tad iztaisnoja „oktobri" un gandrīz skriešus devās iekšpilsētas virzienā. Pēc triju minūšu gājiena, gaŗais vīrs apturēja kāda važoņa kamanas:

„Onkul, brauc labi ātri uz Krišjāņa Barona ielu divdesmitpieci, esmu neganti nosalis!"

Patiešām, Politiskās pārveldes Rīgas rajona priekšnieks Kārlis Aprāns bija nosalis. Bet dienests paliek dienests. Bija lietas, kuŗas zemākiem ierēdņiem pildīt nebija atļauts.

***

Pulkvedis Sēlis nākošajās dienās velti centās Rīgā sadzit sava drauga Keneta Sautvūda pēdas. Lielbritanijas sūtniecībā pulkvedim pat paskaidroja, ka Kenets Sautvūds aizbraucis kārtējā atvaļinājumā uz Londonu. Ļoti iespējams, ka sūtniecības trešā sekretāra vietu jau drīzumā ieņemšot kāds cits Ārlietu ministrijas uz Rīgu pārkomandēts ierēdnis. Droši vien bija noticis kas neparasts, kas licis britu Ziemeļeiropas Izlūkošanas dienesta vadītājam Kenetam Sautvūdam steigā atstāt Rīgu.

Pāris dienas atpūties, pulkvedis, ieslēdzies sava drauga Andreja Lejassauca dzīvokļa darba kabinetā, stundām ilgi pārlasīja savu uzticamo aģentu ziņojumus. Vēlās vakara stundās grāmatām pārblīvētajā telpā viņam pievienojās arī pulkvedis Celmiņš. Abi vīri brīžiem dedzīgi diskutēja par šķietami nenozīmīgiem sīkumiem, lai pēc tam pāris stundas, kā nopietni šacha spēlētāji, dziļam klusumam valdot, analizētu un rastu sakarību notikumiem, par kuŗiem kaŗa ministrs Balodis vēlējās saņemt, vienalga, patikamu vai nepatikamu, bet objektību atbildi.

Kopš Aleksandrs Pavārs bija ziņojis, ka Ausekļa ielas nama tuvumā sākuši uzturēties Politiskās pārvaldes ierēdņi, pulkvedis izvairījās lietot telefonu. Liela auguma vīri, kuŗos pat visnaivākais kriminālromānu lasītājs nemaldīgi pazītu kādu slepenās pōlicijas ierēdni, nepazuda arī pēc tam, kad pulkvedis Sēlis, saskaitināts par šādu nelūgtu miesas sardzi, bija piezvanījis Politiskās pārvaldes priekšniekam Frīdrichsonam un īsi pateicis:

„Esmu Rīgā, un jūsu jaunkungu uzvaktēšana man druskū krīt uz nerviem. Pie tam ārā ir tik auksts un jūsu zeļļi droši vien agri vai vēlu saķers pamatīgas iesnas!"

To, ka pulkvedis Sēlis šajās dienās sagatavoja kaŗa ministram slepenu ziņojumu par politisko un militāro stāvokli Eiropā, Frīdrichsona pārvalde uzzināja tikai pēc pāris gadiem. Tā bija likteņa ironija, ka vīrs, kas bija norīkojis pašu iekšējās drošības aģentūru paturēt acīs kā pulkvedi Sēli, tā arī ģenerāli Balodi, bija pirmais, kas no ģenerāļa rokām saņēma slepenā ziņojuma teksta kopiju. Diemžēl, uz viņa rakstāmgalda bija arī kāds otrs ziņojums, lai gan tas saturēja daudz aplamību, tad tomēr ziņojums, ko bija parakstījis neviens cits kā pats Vilhelms Munters, bija daudz patikamāks, nomierinošāks un tādēļ, droši vien, arī ticamāks.

Kādā vēlā vakara stundā, kad Sēlis ar Celmiņu bija tikko pabeiguši skatīt cauri Konrāda ziņojumu par notikumu attīstību profesora Kausiņa vaditajā Padomju tautu un latviešu sadraudzības biedrībā, ieskanējās telefons un nākošā brīdī klausulē atskanēja pazīstamā balss:

„Runā Kens. Vai mēs nevarētu vēl šovakar dzert kopā tasi labas, smaržīgas un pavisam melnas tējas. Es tikko iebraucu no Londonas. Man jānodod personīgi jums kāda veca drauga vēstule. Kur mēs varētu satikties?"

Pulkvedis manīja, ka arī Sautvūds telefonā bija saklausījis elektriskās strāvas sanēšanu, kas neizbēgami seko, ja nekvalificēts tehniķis pieslēdz linijai papildus klausuli.

„Mīļais Ken," Sēlis vajadzības gadījumā prata lieliski melot, „es no garlaicības gandrīz vai beidzos nost. Bez šaubām, mēs varam vēl šovakar satikties. Vai pusstunda būtu pietiekams laikis, lai es jūs šovakar nolaupītu un mūsu pašu „Romā" pacienātu ar labāko tēju, kādu vien Rīgā var dabūt. Es pēc pusstundas aizbraukšu jums pakaļ."

Tajā vakarā „Romas" viesnīcas pārvaldniekam vairākkārt personīgi nācās apgalvot kādam labam tirgotāja Rauchmaņa draugam, ka Rauchmaņa kungs, diemžēl, nav redzēts „Romā" jau vairākus gadus.

Viņš nepazīstamajam zvanītājam nepatiesību nemaz arī neteica, jo pulkvedis Sēlis taksametra šoferim pie Lielbritanijas sūtniecības noteikti pavēlēja:

„Aizbrauciet līdz „Romas" viesnīcai un tad bez apstāšanās, cik ātri vien jūsu mašīna spēj, — uz Stabu ielas septiņpadsmito numuru!" Pagriezies pret Kenetu Sautvūdu, Sēlis noslēpumaini piebilda: „Manā studentu brālībā jūs, Ken, jutīsities tikpat labi kā Leksingtona klubā Londonā, kur pagājušā kaŗa sākumā mēs abi tik labprāt iegriezāmies. Protams, minētajā klubā es nekad nebūtu uzņemts, ja jūs personīgi nebūtu mani proponējis."

„Es ceru, ka jums, Ken, nebūs iebildumu, ja šovakar mums vakariņās pievienosies mans kollēga pulkvedis Celmiņš. Viņš šeit ieradīsies pēc kādas pusstundas," Sēlis bija paspējis uzvest savu draugu savas korporācijas filistu kluba otrā stāvā.

Krēslainās istabas un gandrīz svinīgais klusums Kenetam Sautvūdam vienmēr tā imponēja. Viņš nekad nespēja noslēpt prieku, kad pulkveža Sēļa studentu dienu brālības kluba augšējā stāva lasītavā starp daudzajiem laikrakstiem un žurnāliem viņš atrada kādu pusduci jaunāko Londonas periodisko izdevumu.

Kad kluba saimniece Ezerniece kundze bija parūpējusies par maltīti, mazajā valdes istabiņā Sēlim un Sautvūdam pievienojās arī pulkvedis Celmiņš.

„Iekāms sākam mūsu pārrunas," pulkvedis Sēlis atrada par nepieciešamu deklarēt, „mīļais Ken, pulkvedis Celmiņš bauda manu pilnīgu uzticību. Patiesību sakot, manas prombūtnes laikā esmu pat viņu izvēlējies par savu tūvāko priekšnieku. Es ceru, ka ne vien jums, Ken, bet arī mūsu pulkvedim šovakar būs kas pastāstāms. Kas attiecas uz mani, tad es baidos, ka, trūkstot dažām detaļām, es būšu spiests apmierināties ar uzmanīga klausītāja lomu. Kā būtu, Ken, ja jūs pirmais kāptu runātāja tribinē?" pulkvedis neaizmirsa pajokot.

„Mani kungi," Kenets Sautvūds pievilka lielo ozola krēslu tuvāk galdam. „Vispirms es lūgtu neaizmirst, ka, par spīti daudzajām neveiksmēm un kļūdām, ko esmu pielaidis pēdējos gados, vēl arvien atrodos Viņa Majestātes valdības dienestā. Es to uzsveru vēl vairāk, jo informācija, kas man šodien jānodod manam draugam pulkvedim Sēlim, ir tik svariga, ka manai priekšniecībai bija jākonsultē Viņa Majestātes valdības ārlietu un aizsardzības resoru vadītāji, lai iegūtu akceptu šīm pārrunām, kas var būt tikpat svarīgas jūsu valstij, kā Viņa Majestātes valdībai."

Nonēmis zeltītās acenes, Kenets Sautvūds brīdi klusēja.

„Šī informācija paliks pagaidām tikai mūsu vidū. Droši vien arī jūs jau būsit pilnīgi informēti par notikumu attīstību Vācijā. Es domāju, ka arī jūs pilnīgi pamatoti būsit klusībā nosodījuši vairāku mūsu politiķu šķietamo tuvredzību un piekāpību nacionālsociālistiskās Vācijas vadītāja Ādolfa Hitlera priekšā. Lloids Džordžs nesen pat publiski apgalvoja, ka Hitleram esot jādod brīvas rokas, jo tā radīšanās ir viens, faktiskā lietu izpratne kas cits. Man jāsaka gluži atklāti, ka mēs, varbūt vēl tikai līdz vakardienai, briesmas Eiropai saskatījām nākot tikai no Maskavas. Diemžēl, reālitātes rāda, ka ideāliem, par kuŗiem mūsu tēvi un tēvu tēvi nepieciešamības brīdī lējuši asinis, briesmas draud pavisam no citas puses."

„Mēs esam drusku informēti par Hitlera ģenerāļu jaunajiem stratēģijas plāniem, taktiku un ieročiem," pulkvedis Sēlis uzmanīgi iebilda.

„Es nesaukšu visu šo lietu par Hitlera ģenerāļu militārā talanta augļiem," Sautvūds, likās, centās ko atcerēties, „man jums jāatgādina, ka jau 1934. gadā kāds izcils franču virsnieks, kuŗa vārds ir de Golls, ģenerālis de Golls, sarakstīja nelielu grāmatiņu — „Nākotnes kaŗš". Šo lielisko nākotnes kaŗa viziju, taktikas un ieroču izstrādājumu, jūs par 10 frankiem varat dabūt vienā otra Parīzes antikvāriātā. Diemžēl, pašā Francijā un, bez šaubām arī citās zemēs, vēl šodien šī franču virsnieka teorijām nepiešķir gandrīz nekādu vērību, izņemot Vāciju. Pulkveža Guderiana slepenie eksperimenti, manuprāt, ņemti tieši no ģenerāļa de Golla grāmatas ieteikumiem. Francijā vecais maršals Pētēns vēl ir pārāk liela autoritate, lai viņa iecerētā nepārraujamā betona mūŗa vietā, kam dots Mažino linijas vārds, liktu pretim labi apmācītu 100.000 vīru motorizētu armiju. Un Lielbritanijā, kā parasti, mēs neesam sagatavoti kaŗam. Tikai nākošā kaŗa pirmās lielgabalu zalves mūs izvilks laukā no aplamās domāšanas, ka diktātori var nebūt arī dzentlmeņi. Atstāsim Vācijas lietas kādam citam vakaram. Lai gan Hitlers ir fanātiskā sajūsmā un sacēlis kājās visu vācu tautu, mēs esam pārliecināti, ka paies vēl pieci vai seši gadi — un starplaikā viss ir iespējams — iekāms vācieši paši tīšā prātā kersies pie pašnāvības līdzekļa, kam vārds ir Otrais pasaules kaŗš.

Man jums jāpastāsta par daudz bīstamāku draudu: šajā kokteiļi sajauktas sarkanā un baltā krāsas!"

„Ken, netiniciet ar savu noslēpumainību. Vai tas skar tieši mūsu valsti?" Sēlis labi pazina Sautvūda tieksmi dramatizēt kā svarīgas, tā arī pavisam ikdienišķas lietas.

Kents Sautvūds, pārliecies pāri galdam, gandrīz čukstēja:

„Sarkanās armijas maršali sākuši vīt valgu pašam Staļinam . . ."

„Vai arī paši sev!" Sēlis gandrīz dusmīgi pārtrauca Sautvūdu pusvārdā.

Nākošajā turpinājumā:

MISIJĀ UZ HELSINKIEM

KLAVIERU BŪVETĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pirkšanā.

90 London St., Toronto.

Tel. LE 3-8609.

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres.